ΕΤΟΣ ΙΒ'. Ἐν ΑΘΗΝΑΙΣ τῇ 13 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1898 Ἀριθ. 555

Ἐφημερὶς τῶν Κυριῶν

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ

ΣΥΝΤΑΣΣΟΜΕΝΗ ΥΠΟ ΚΥΡΙΩΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ
ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ
ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ
Διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν Δρ. 5
Διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν φ.χ. 8

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ
11 Ὁδὸς Μουσῶν 11
Ἀπέναντι Νέας Ἐφημερίδος

Γραφεῖον ἀνοικτὸν καθ' ἑκάστην ἀπὸ 10—12 π. μ.

Πᾶσα παρατήρησις ἐπὶ τῆς ἀποστολῆς τοῦ φύλλου γίνεται δεκτὴ μόνον ἐντὸς ΟΚΤΩ ἡμερῶν.

Συνδρομηταὶ ἐγγράφονται εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς
Ἐφημερίδος τῶν Κυριῶν
καὶ παρὰ τοῖς Βιβλιοπωλείοις Βίλμπερη καὶ «Ἑστίας»

Ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ δὲ παρ' ἅπασι τοῖς ἀντιπροσώποις ἡμῶν.

Σώματα πλήρη τοῦ α', β', γ', δ', ε', καὶ ς' ἔτους εὑρίσκονται παρ' ἡμῖν καὶ παρ' ἅπασι τοῖς ἀντιπροσώποις ἡμῶν.

Διὰ τὰ ἀνυπόγραφα ἄρθρα εὐθύνεται ἡ συντάκτις αὐτῶν Κυρία ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

Τὰ πεμπόμενα ἡμῖν χειρόγραφα δημοσιευόμενα ἢ μὴ δὲν ἐπιστρέφονται. — Ἀνυπόγραφα καὶ μὴ δηλοῦντα τὴν διαμονὴν τῆς ἀποστελλούσης δὲν εἶναι δεκτά. — Πᾶσα ἀγγελία ἀφορῶσα εἰς τὰς Κυρίας γίνεται δεκτή.

Αἱ μεταβάλλουσαι διεύθυνσιν ὀφείλουσι ν' ἀποστέλλωσι γραμματόσημον 50 λεπτῶν πρὸς ἐκτύπωσιν νέας ταινίας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Εἰς τὴν ἐλευθέραν πατρίδα μου.—Φιλολογικαὶ σελίδες. Αἱ γυναῖκες τῶν γραμμάτων τῆς Γαλλίας. (Κατὰ τὸν Jules Lemaitre).—Ὁ θάνατος τῆς Πάουλας. (Κατὰ τὸ Γαλλικόν· ὑπὸ κ. Ἑλένης Γεωργιάδου). Ἀνθὴ Βασιλειάδου. Μία νέα ἰατρός. — Εἰς ἓν Λεύκωμα. (ποίημα δος Εἰρήνης Ζαβιτσάνου).—Ἡ κακολογία καὶ ἡ γενναιότης (κατὰ τὸ γαλλικὸν ὑπὸ δος Μαρίας Πινέλλη.—Ἐντυπώσεις ταξειδίου. Ἀπὸ τὴν Νεάπολιν.—Ἀλληλογραφία. — Ἡμερολόγιον τῆς Ἐφημ. τῶν Κυριῶν.—Βιβλία.—Εἰδοποιήσεις.—Ἐπιφυλλίς.

ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΛΕΥΘΕΡΑΝ ΠΑΤΡΙΔΑ ΜΟΥ

Ἠχεῖτε σάλπιγγες, ψάλλετε ἀοιδοί, τονίσατε τὴν λύραν σας ὅλοι οἱ ἀτὸ τῶν περάτων τοῦ κόσμου ψάλται τῆς ἐλευθερίας. Καὶ σεῖς οἱ μὲ τὰς χρυσᾶς ρομφαίας καὶ τὰς μαγικὰς ἅρπας ξανθόμαλλοι παραστάται τοῦ θρόνου τοῦ Θεοῦ τονίσατε μὲ χαρὰν τὰ ἄσματά σας καὶ βροντοφωνήσατε εἰς τὰς μυριάδας τῶν νεκρῶν μαρτύρων τῆς ἐλευθερωθείσης νήσου, τὴν μεγάλην καὶ χαροποιὰν εἴδησιν : **ἡ Κρήτη ἐλευθέρα!** Ἐπὶ τῆς ἑκατόμβης τῶν ἁγίων ὀστῶν των, ποτισθὲν μὲ αἷμα ἐπὶ τόσους τώρα αἰῶνας, ἐφύη τέλος τὸ ἅγιον τῆς ἐλευθερίας Δένδρον! Καὶ ὑψώθη θαλερὸν καὶ παχύσκιον, διὰ νὰ σκιάσῃ ὅλα τὰ ἡρωϊκὰ τῆς νήσου τέκνα, διὰ νὰ ζωογονήσῃ τὰ ἐξαντληθέντα ἐκ τῶν κακουχιῶν καὶ ἀγώνων σώματα τῶν τελευταίων αὐτῶν γιγάντων τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς.

Χθὲς ἀκόμη ἀνεζήτουν, ὦ πατρίς μου, καὶ ἀνεύρισκον τὸ κάλλος σου καὶ τὸ μεγαλεῖόν σου εἰς τοὺς ἀποτεφρωθέντας οἴκους σου, εἰς τὰς ἐρειπωθείσας πόλεις σου, εἰς τοὺς αἱματοβαμμένους δρόμους σου. Μόνον ἐκεῖ σὲ εὕρισκον συμβολίζουσαν τὴν ἁγιότητα τῆς μάρτυρος καὶ τὸ ἰδεῶδες τοῦ πατριωτισμοῦ !

Σήμερον τὸ αἱματοποτισμένον ἔδαφός σου σκεπάζει ἡ σημαία τῆς ἐλευθερίας, καὶ ἐπὶ τῶν ἐρειπίων σου φωτοβολοῦν αἱ λαμπάδες, τὰς ὁποίας ἤναψαν τὰ τέκνα σου ἀπὸ τὸ ἅγιον τῆς ἀναστάσεώς σου φῶς.

Σήμερον οἱ τάφοι τῶν μεγάλων νεκρῶν σου φρικιοῦν καὶ αὐτοὶ ἐκ χαρᾶς. Καὶ σὺ μὲ τὸ σῶμα διάτρυτον ἀπὸ σφαίρας, μὲ τὴν καρδίαν στάζουσαν ἀκόμη αἷμα, μὲ τὰς χεῖρας πληγωμένας ἀκόμη ἀπὸ τὸ βάρος τῶν ἁλύσεων, ἠγέρθης, ὦ πατρίς μου μεγάλη, καὶ ἔστης σεμνὴ καὶ ὑπερήφανος ὑπὸ τὴν φωτοβολίαν τῆς δόξης σου. Καὶ ἔδειξες εἰς τοὺς κραταιοὺς τῆς γῆς, ὅτι ἂν καὶ τόσους τώρα αἰῶνας δούλη, ἂν καὶ τόσους αἰῶνας τώρα πονοῦσα καὶ αἱμοστάζουσα, δὲν ἀπέμαθες τὴν τέχνην νὰ χαίρῃς καὶ δὲν ἔχασες τὴν δύναμιν νὰ πανηγυρίζῃς. Ἔδειξες εἰς τοὺς κραταιοὺς τῆς γῆς, οἱ ὁποῖοι ἔχουν κορεσθῆ ἀπὸ τὰ δῶρα τοῦ πολιτισμοῦ καὶ τῆς ἐλευθερίας, ὅτι σὺ μόνη σήμερον μεταξὺ ἴσως ὅλων τῶν φυλῶν καὶ ὅλων τῶν λαῶν τῆς γῆς εἰξεύρεις νὰ ἱδρύῃς βωμοὺς εἰς τὴν ἐλευθερίαν, εἰξεύρεις μόνη σὺ νὰ τελῇς σπονδὰς θείας ἐπὶ τῶν βωμῶν αὐτῶν. Καὶ ὅπως ὑπῆρξες, ὦ Πατρίς μου, μεγάλη καὶ ὑπερήφανος καὶ ἀήττητος ἐν τῇ δουλείᾳ σου, οὕτω ἀνεδείχθης μεγάλη καὶ ὑπερτάτης ὅλων ἐν τῇ χαρᾷ σου.

Τὰ ὅπλα τὰ διαλαλοῦντα τὸν θάνατον τῶν τέκνων σου ἐσίγησαν. Αἱ πυρκαϊαὶ αἱ νεμόμεναι τοὺς οἴκους σου ἐσβέσθησαν. Οἱ πέλεκεις οἱ ἐκριζοῦντες τὰ δένδρα καὶ τὰς ἀμπέλους σου ἐθραύσθησαν. Τὴν ἐρήμωσιν καὶ τὴν καταστροφὴν καὶ τὴν σκιὰν τοῦ πένθους σου ἐκάλυψες ὅλην μὲ τὴν ἁλουργίδα τῆς δόξης σου καὶ παρέστης εὐπρόσωπος καὶ κραταιά, ὦ μεγάλη εὐγενής, καὶ ἐστεμμένη μὲ τὴν δάφνην σου, ὦ μεγάλη νικήτρια καὶ μὲ τὸ σκῆπτρον εἰς τὴν χεῖρα, ὦ κραταιὰ ἄλλων κόσμων καὶ ἄλλων ἐποχῶν βασίλισσα.

Καὶ ἐδέχθης τὸν εὐγενῆ βλαστὸν τῆς μεγάλης σου πατρίδος, ὅπως στοργικὴ καὶ ἔνδοξος μήτηρ θὰ ἐδέχετο τὸ τέκνον της. Καὶ τὸν ἔστεψες μὲ τὴν δάφνην σου καὶ ἐκάλυψε τὸ γιγάντειον παράστημά του μὲ τὴν αἱματοχρωματισμένην ἁλουργίδα σου καὶ ἐνεπιστεύθης εἰς τὰς τρυφερὰς ἀκόμη χεῖ-

ράς του τὸ βαρὺ σκῆπτρόν σου. Καὶ ἀπὸ τῆς πρώτης αὐτῆς ἡμέρας τοῦ ἐκληροδότησες τὴν μεγάλην σου δόξαν καὶ τοὺς μεγάλους σου τίτλους τῆς ἀνδρείας καὶ τοῦ ἡρωϊσμοῦ, καὶ τὰς μεγάλας περγαμηνὰς τῆς παναρχ ίας καὶ προαιωνίου εὐγενείας σου.

Καὶ ἐτιμήθη αὐτὸς ὁ γόνος τῶν Κωνσταντίνων καὶ τῶν Τσάρων μὲ τὴν τιμὴν τὴν ἰδικήν σου καὶ κάτωχρος ἐξ ἱερᾶς συγκινήσεως σοῦ ὡρκίσθη πίστην καὶ ἀγάπην καὶ ἀφοσίωσιν.

Ὁ Θεὸς τὸν προώριζεν ἀναντιρρήτως διὰ τὸ μέγα ἔργον τῆς ἐθνικῆς σου ἀποκαταστάσεως καὶ διὰ τοῦτο τὸν ἔπλασε γίγαντα τὸ σῶμα, ἀντάξιον τῶν ἡρωικῶν τέκνων σου. Διὰ τὰ παληκάρια τῆς Ἴδης καὶ τοὺς λεβέντας τῶν Λευκῶν Ὀρέων σου, τοιοῦτος μόνον ἤρμοζεν ἡγεμών. Διὰ τὴν πατρίδα τοῦ παντάνακτος Διὸς, τοιοῦτος ἔπρεπε νὰ γεννηθῇ ἄρχων.

Τὸν ἔρρανα μὲ ἄνθη αἱ παρθένοι σου καὶ μὲ δάκρυα χαρᾶς αἱ μητέρες καὶ αἱ χῆραι τῶν πολεμιστῶν σου. Ἡμεῖς αἱ ξενητευμέναι ἐδῶ θυγατέρες σου τὸν συνωδεύσαμεν μὲ τὴν ὑπερτάτην εὐχήν, ὅπως ταχέως ἀνταλλάξῃ τὴν σημαίαν τῆς αὐτονομίας σου μὲ τὴν κυανόλευκον.

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑΙ ΣΕΛΙΔΕΣ

ΑΙ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΤΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΑΣ

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΑΙ ΩΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ

Β'.

Ἰδοὺ ἡ κ. Sevigné ἡ χονδρὴ αὕτη ξανθὴ μὲ τὸ μεγάλον στόμα καὶ τὴν παχεῖαν μύτην, ἡ πάντοτε περιχαρής, μὲ τὸ τόσον ἰσχυρὸν καὶ τόσον διαυγὲς πνεῦμα, τὴν τόσην καλαισθησίαν καὶ γενικὴν εὐεξίαν, καὶ τὴν πλήρη ἰσορροπίαν τῶν φυσικῶν καὶ πνευματικῶν της δυνάμεων. Μητέρα καλὴ καὶ ὀλίγον φλύαρος καὶ ὑπερβολικῶς στοργικὴ πρὸ τῆς τόσον ἀντιπαθητικῆς θυγατρός της. Παρ' αὐτὴν ἡ κ. de la Fayette, ὀλιγώτερον δικχυτική, ὀλιγώτερον χαρωπή, λεπτοτέρα, μὲ περισσοτέραν ἐλευθερίαν πνεύματος, μὲ περισσοτέραν κρίσιν. Ὀλιγώτερον ὀρθόδοξος τῆς φίλης της ἐδημιούργησε, παίζουσα τὸ ἀληθὲς μυθιστόρημα, μὲ σύντροφον ἀχώριστον τὸν γέροντα de La-Bouchefoucauld, ὁ ὁποῖος δὲν ἀπεμακρύνετο ἀπὸ τὴν μακρὰν ἀναπαυτικὴν ἕδραν της καθ' ὅλον τὸ διάστημα τοῦ ἀσθενικοῦ της βίου. Ὀλίγον παρέκει ἡ ἀμφίβολος μορφὴ τῆς κ. de Maintenon τῆς τόσον φρονίμου καὶ τόσον λογικῶς ἐναρέτου αὐτῆς γυναικός, ἡ ὁποία ἐν τούτοις ἐμπνέει τόσην ἀντιπάθειαν μεθ' ὅλην της τὴν ἀρετήν. Ἴσως πρέπει νὰ ἀναζητήσωμεν τὸ αἴτιον τῆς ἀντιπαθείας αὐτῆς εἰς τὴν θριαμβεύσασαν γυναῖκα, ἥτις ὑπῆρξεν ἐπιτηδείως καὶ φιλοδόξως ἐνάρετος, καὶ ἥτις ἐπροχώρησε πρὸς τὰ πρόσω, ὄχι διὰ παρανόμων καὶ ἀδίκων ἀτραπῶν, ἀλλὰ πάντοτε διὰ πλαγίων μέσων· τύπος μεθ' ὅλα αὐτὰ ὑπέροχος, ἀπείρως διακεκριμένης καὶ ἀπείρως ἀποκρουστικῆς παιδαγωγοῦ, ἥτις ἐπιβάλλεται εἰς τὸν πλούσιον ἄρχοντα, τὸν ἀπολέσαντα τὴν σύζυγόν του, ἢ διδασκαλίσσης νοήμονος, ἥτις ὑπανδρεύεται τὸν υἱὸν τῆς οἰκίας, παρ' ᾗ ὑπηρέτει . . .

Ἔπειτα ἔρχεται εἰς τὴν ὀπισθοφυλακὴν ἡ κ. des Houliéres, δυστυχὴς, ἐνδεὴς, ραδιοῦργος, ζητοῦσα νὰ ὑπανδρεύσῃ τὰς δύο της θυγατέρας, ὕποπτος διὰ τὸ πολὺ ζωηρὸν πνεῦμά της, μὲ κάτι τι ὡς ξεπεσμένη, bas-bleu . . .

Ἀλλ' ἰδοὺ εἰς ἄλλην γραμμὴν δύο ἐκλεκταὶ προσωπικότητες, δύο ἀνθοὶ χάριτος καὶ πειρασμοῦ. Ἡ κ. de Caylus, ἡ τόσον ζωηρὰ καὶ τόσον ἀνήσυχος καὶ τόσον καλὴ καὶ ἡ θελκτικὴ κ de Staal-Delaunay, ἡ ὁποία μᾶς ἐνθυμίζε μὲ τὴν μεταβολὴν τῆς τύχης καὶ τὴν ἐλαστικότητα τοῦ πνεύματος τὴν Μαριάνναν Μαριβώ. Ὑποκλινόμεθα μετὰ ταῦτα εὐσεβάστως πρὸ τῆς σοβαρᾶς μαρκησίας de Lambert καὶ εὑρισκόμεθα εἰς πλήρη αἰῶνα μεταξὺ τῶν ἐπαγωγῶν σοφῶν καὶ τῶν ὡραίων φιλοσόφων. Ἡ κ. de Chatelet ἔρχεται πρώτη, ἡ ἔνδοξος τοῦ Βολταίρου φίλη, ἡ περιφανὴς Αἰμιλία μὲ τὴν φυσικὴν καὶ τὴν μεταφυσικήν της, μὲ τοὺς διαβήτας καὶ τοὺς κόσμους της, μὲ τὸ ἀνδρικὸν πνεῦμά της καὶ τὰς ἀνδρικὰς ἀρετάς της καὶ μὲ τὴν παντελῆ ἔλλειψιν σεμνοπρεπείας.

Μετ'αὐτὴν ἡ κ. d' Épinay, ἡ φίλη τοῦ Rousseau καὶ τοῦ Grimm, ὅλως διόλου γυνὴ αὐτὴ καὶ γυνὴ τῆς ἐποχῆς της, ἐπιρρεπὴς εἰς ἀδυναμίας τῆς καρδιᾶς, ἂν καὶ ὡμίλει πάντοτε περὶ ἠθικῆς. Θελκτικὴ, μελαγχροινὴ, ἰσχνὴ καὶ περιπαθὴς διατηροῦσα μεθ' ὅλην τὴν φιλοσοφίαν της καὶ τὸ φιλελεύθερον πνεῦμά της ἓν εἶδος ἐκπληησσούσης παιδικῆς ἀγνότητος. Ἐν μιᾷ λέξει ἐξ ἐκείνων, αἵτινες ἐσύγχισαν μὲ τὸν πλέον παράδοξον καὶ τὸν πλέον χαριτωμένον τρόπον τὰς θερμοτέρας ἐρωτικὰς ἐκδηλώσεις μὲ τὴν ἐξάσκησιν τῆς φιλοσοφίας καὶ τῆς ἀρετῆς.

Παρὰ τὴν κ. d' Épinay ἡ κ. d' Houdelot τόσον χαριτωμένη διὰ τὴν παντελῶς τοῦ κακοῦ ἄγνοιάν της, διὰ τὴν πιστὴν εὐπείθειάν της εἰς τοὺς καλοὺς νόμους τῆς φύσεως, διὰ τὴν ἐπιεικῆ μακροθυμίαν, ἣν οὐδ' αὐτὴ ἡ ἐπανάστασις συνετάραξε καὶ διὰ τὴν παιδικὴν ἁπλοϊκότητα τῆς ἄνευ ὁρίων αἰσιοδοξίας της.

Καὶ μετὰ τὴν ὑπέργηρων αὐτὴν περιστερὰν, ἰδοὺ ἀναφαινομένη ἡ κ. Ρολὰν, ἀληθὴς κόρη τοῦ Πλουτάρχου, ἐνθουσιώδης, ὅλη ἀποπνέουσα ἀρετὴν ἀρχαίου μεγαλείου, ἡ ὁποία ὅταν ἐπεστάτει τὴν μαγειρικὴν τῆς μητρός της, ἀνεπόλει εἰς τὸν νοῦν της τὸν Φιλοποίμενα, τὸν κόπτοντα ξύλα εἰς τοὺς ἀγρούς.

Μετ' αὐτὴν ἔρχονται τρεῖς διδασκάλισσαι, τρεῖς λυτσώδεις παιδαγωγοί: ἡ κ. de Genlis, τύπος αἰσθηματικὸς καὶ μικρολόγος διευθυντρίας παρθεναγωγείου. Ἡ κ. Necker de Saussure πνεῦμα ἰσχυρὸν καὶ ὑπέροχον, σοβαρὸν μέχρι τραγικοῦ, πρότυπον διαμαρτυρομένης παιδαγωγοῦ. Ἡ κ. Guizot, καλὴ καρδιὰ μὲ κάτι τὸ ἀπείρως ἄχρουν, γράφουσα ὅ,τι δύναται νὰ γράψῃ δεσποινὶς, ἡ ὁποία τεσσαράκοντα ἐτῶν ὑπανδρεύεται τὸν κ. Guizot, γοητευθεῖσα ἀναντιρρήτως ἀπὸ τὴν νεότητά του.

Ἀπὸ τὴν παιδαγωγικὴν αὐτὴν σχολαστικότητα μᾶς ξεκουράζει ἡ κ. Souza μὲ τὰ μυθιστορήματά της, τὰς ἁπλᾶς καὶ ἠθικὰς ἱστορίας της, αἱ ὁποῖαι δὲν κουράζουν, ἂν καὶ βρίθουν ἀπὸ ἀσημάντους, ἀλλ' εὐαρέστους λεπτομερείας. Εἶναι ἡ μόνη ἐκ τῶν ἰδικῶν μας, ἡ ὁποία ἠμπορεῖ νὰ συγκριθῇ μὲ τὰς Ἀγγλίδας συγγραφεῖς.

Αἴφνης ἐνθυμούμεθα μετ' ἐκπλήξεως ὅτι ἡ Dufrenoy ἔγραψεν ἐλεγεῖα, καὶ ὅτι πρὸ ἑξηκονταετίας ὅλης— τί παράδοξον! — ὑπῆρξαν ἄνθρωποι οἱ ὁποῖοι ἔλεγαν μὲ πολλὴν συγκίνησιν.

Ὑπὸ τὸ φέγγος τῆς Λυγκίας μου
ἀναγιγνώσκω τοὺς στίχους τῆς Dufrenoy

Ἡ μοῦσα τῆς βασιλείας τοῦ Λουδοβίκου Φιλίππου, ἡ κ. de Girardin κάμνει ἔπειτα τὴν ἐμφάνισίν της. Νομίζομεν, ὅτι βλέπομεν εἰκόνα τοῦ Teny Johannot. Καὶ τὴν ἀναρτῶμεν μὲ τὴν φαντασίαν πάντοτε ἐπὶ ἑνὸς ἐκκρεμοῦς μὲ μίαν λύραν ἀνὰ χεῖρας. Μεθ' ὅλα ταῦτα σκεπτόμεθα ὅτι εἰς τὴν ἐποχήν της ὑπῆρξε μία ἀπὸ τὰς Χάριτας, ὅτι ἦτο θελκτική, ὅτι εἶχε πνεῦμα καὶ ὅτι ὅλα αὐτὰ εἶνε ἀλήθειαι, τὰς ὁποίας ἀνομολογοῦν πολυάριθμοι μαρτυρίαι. Καὶ ἐπανευρισκόμεθα εἰς τοὺς ἰδικούς μας χρόνους μετὰ μελαγχολίας καὶ οἰκτείρομεν τὴν ματαιότητα τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων.

Ἀλλ' ἰδοὺ καὶ ἡ κ. Remusat, ἡ τόσον λεπτὴ καὶ τόσον εὐφυής, τῆς αὐτῆς περιωπῆς μὲ τὴν κ de Caylus καὶ τὴν κ. Staal-Delaunay, καὶ τῆς ὁποίας τὰ ἀπομνημονεύματα ἔχουν τὸ πολύτιμον πλεονέκτημα νὰ ἐκτυλίσσουν πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν μας μὲ τὴν εἰκόνα τοῦ πρώτου ὑπάτου καὶ τοῦ πρώτου αὐτοκράτορος τὰς ἀλλεπαλλήλους μεταβολὰς τῶν αἰσθημάτων τῆς συγγραφέως διὰ τὸν ἄνθρωπον αὐτόν.

Ἀλλ' ὑπάρχει καὶ κάποια ἐξαιρετικὴ προσωπικότης μεταξὺ ὅλων αὐτῶν. Ὑπάρχει καὶ γυνὴ ἐξόχως πολυμαθὴς καὶ ἐξόχως σοφή, ἡ κ. Ackermann, ἡ ὁποία ἔζησε φυσικὰ καὶ ἥσυχα ὡς ὅλος ὁ κόσμος, ἡ ὁποία δὲν ὑπέστη μεγάλας συμφορὰς καὶ ἡ ὁποία πρεσβύτις πλέον ἤρχισε νὰ γράφῃ στίχους.

Καὶ οἱ στίχοι αὐτοὶ οἱ γυμνοὶ καὶ ἀπότομοι τάσσονται μεταξὺ τῶν ὡραιοτέρων ἀπαισιοδόξων στίχων, οἱ ὁποῖοι ἐγράφησάν ποτε καὶ ἴσως οἱ εὐγλωττότεροι καὶ οἱ πλέον σθεναροί, ἐξ ὅσων ἐνέπνευσέ ποτε ἡ μεταφυσικὴ ἀπελπισία.

Ἀλλ' αἴφνης εἰς τὰς ἀσεβεῖς αὐτὰς διαμαρτυρίας ἀπαντᾷ ἀπὸ τοῦ βάθους τῆς ἐκκλησίας μικροῦ χωρίου ὡς ψιθυρισμὸς παρθενικῆς προσευχῆς. Εἶναί τι μοναδικὸν καὶ πολύτιμον ἐν τῇ μονοτονίᾳ καὶ τῇ παιδικῇ του εὐσεβείᾳ τὸ ἡμερολόγιον αὐτὸ τῆς Eugenie de Guérin, αἱ ἀθῶαι αὐταὶ ἐντυπώσεις πτωχῆς καὶ εὐγενοῦς νεανίδος, ζώσης ἐν ὑπομονῇ καὶ μακροθυμίᾳ ζωὴν χωρικῆς σχεδὸν εἰς τὴν ἀπομεμακρυσμένην ἔρημόν της. Καὶ εἶναι τοῦτο τὸ πρῶτον μνημεῖον βίου οἰκογενειακοῦ, τὸ ὁποῖον ἀπηντήσαμεν εἰς τὸν μέχρι τοῦδε δρόμον μας.

(Ἐκ τῶν τοῦ Jules Lemaître).

ΠΩΣ ΑΠΕΘΑΝΕΝ Η ΜΝΗΣΤΗ ΜΟΥ

Ἦτο νύκτα ἑορτῆς καὶ μουτικῆς, νύκτα τοῦ φθινοπώρου, ὁπότε πλέον τὰ ἄνθη ἔχουν τὸ ἰσχυρὸν ἄρωμα τῶν θερινῶν ἡμερῶν. Τότε προσεβλήθη καὶ ἤρχισε νὰ βήχῃ ἐλαφρὰ κατ' ἀρχὰς, ὡς συμβαίνει πάντοτε. Τὸν βῆχά της ἐσκέπαζε μὲ τὴν παλάμην τῆς λευκῆς χειρός της, καὶ ἀνεσήκωνε ταὐτοχρόνως τοὺς ὤμους της, ὡς νὰ ἔλεγε: *δὲν εἶναι τίποτε. Θὰ περάσῃ, εὐθὺς ὡς ἀλλάξῃ ὁ καιρός.*

Καὶ ἦτο τόσον διασκεδαστικὴ μὲ τοὺς κωμικοὺς μορφασμούς της ἡ μικρά μου φίλη, ἡ ὁποία ἐπερίπαιζε τόσον χαριτωμένα τοὺς ἀρρώστους, τοὺς προσβεβλημένους ἀπὸ τὸν δυσάρεστον βῆχά της ὁ ὁποῖος ὅμως θὰ ἐθεραπεύετο γρήγορα.

Ἀλλὰ τὸ θέρος παρῆλθε. Καὶ τώρα δὲν ὑπῆρχε πλέον ἀνάγκη ἀστεϊσμῶν διὰ νὰ μιμῆται τὴν ὀδύνην τῶν ἀπαισίως ἀπορρακουμένων πνευμόνων. Τὰ μάγουλά της ἐκοιλάνθησαν, καὶ τὰ παρθενικὰ, τὰ δροσερὰ χείλη της ἐφαίνοντο ὡς δέσμη μαραμένων μενεξέδων.

Καὶ ὅταν ἐγέλα ἀκόμη ἐφαίνετο ὅτι ἔβηχεν. Καὶ ὅμως κανείς μας δὲν ὑπωπτεύθη ὅτι ὁ βήχας της ἦτό τι περισσότερον ἀπὸ τὰ ἐπίμονα ἐκεῖνα κρυολογήματα, τὰ ὁποῖα ἐπὶ τέλους σιγὰ-σιγὰ καὶ μὲ τὸν καιρὸν θεραπεύονται. Οἱ φίλοι, οἱ ὁποῖοι μᾶς ἐπεσκέπτοντο, ἐφαίνοντο στενοχωρούμενοι, καὶ, χωρὶς νὰ λέγουν τίποτε, μᾶς ἠτένιζαν μὲ βλέμματα περίεργα καὶ ἔσπευδαν νὰ φύγουν.

Ἐκείνη καὶ ἐγὼ ἐκάμναμεν σχέδια διὰ τὴν προσεχῆ ἄνοιξιν. Τῆς εἶχα προσφέρει τὸ δακτυλίδι τοῦ ἀραβῶνός μας. Καὶ ἐγελοῦσε, διότι δὲν ἠδύνατο πλέον νὰ τὸ κρατήσῃ εἰς τὸ δάκτυλόν της. Καὶ ἐγὼ ἐγελοῦσα, ὡς τὸ πρᾶγμα νὰ ἦτο ἀστεῖον. Δὲν εἶχα ἀντιληφθῆ ὅτι εἶχεν εἰσέλθει εἰς τὴν οἰκίαν μορφὴ ἀγνώστου πεπλοφόρου, ἡ ὁποία κκθ' ἡμέραν ἔκαμνε, ὥστε τὸ δακτυλίδι μου νὰ πίπτῃ εὐκολώτερα ἀπὸ τὸ ἀγαπημένο χέρι καὶ νὰ ζητῇ νὰ τὸ ἀντικαταστήσῃ μὲ σιδερένιον κρίκον.

—Ἕνα μικρὸ σπιτάκι, Παόυλά μου, τῆς ἔλεγα, σκεπασμένο μὲ τριανταφυλλιές, μὲ μίαν αἴγα δεμένην εἰς τὸν κῆπον, ὄχι μακρὰν τοῦ δάσους, ἕνα σπιτάκι μικρᾶς κούκλας σὰν καὶ σέ, ὅπου θὰ δίδωμεν τὰ παιδιάστικα γεύματά μας.

Ἐκτύπα τὰ χεράκια της μὲ χαρὰν καὶ τὸ δακτυλίδι ἐγλυστροῦσε πάντοτε.

—Τὸ πρωὶ θὰ συνάζω τὴν φραούλα, μοῦ ἔλεγε, μέσα εἰς ἕνα εὔμορφο, χλοοστρωμένο κλαθάκι. Καὶ ἔπειτα ἐ ῷ σὺ θὰ γράφῃς ἐμπρὸς εἰς τὸ παράθυρο τὰς ὡραίας φράσεις, ὅπου τυπώνεις εἰς τὰ βιβλία σου, θὰ κατεβκίνω νὰ συνάζω τὰ αὐγὰ ἀπὸ τὸν ὀρνιθῶνα. Δὲν εἰξεύρεις πόσα ὡραῖα πράγματα ἠμπορεῖ κανεὶς νὰ κάμῃ μὲ τὰ αὐγά. . . . . .

Καὶ οἱ ἔμποροι μὲ ὕφος μυστηριῶδες ἐπηγαινοπήρχοντο κομισταὶ ὑφασμάτων ἐλαφρῶν καὶ κλαδωτῶν ὑφασμάτων διὰ παραπετάσματα καὶ στολίσματα, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἡ βελόνη ἀνεβοκατέβαινεν ὑπὸ τὸ φῶς πάντοτε τῆς λάμπας.

Ἐζούσαμεν εἰς ἓν ποιητικὸν ὄνειρον τοῦ μέλλοντος ὥρας ἀληθῶς γεμάτας ἀπὸ εὐτυχίαν καὶ ἀπὸ χαράν. Καὶ δὲν μοῦ ἦλθε ποτὲ ἡ σκέψις, ὅτι καὶ τὰ σάβανα κατασκευάζονται μὲ τὴν ἰδίαν βελόνην, ὅπου καὶ τὰ ἐνδύματα τῆς ἑορτῆς. Δὲν ἔβλεπα παρὰ τὰ εὔμορφα παραπετάσματα τῶν παραθύρων τοῦ μικροῦ μας σπιτιοῦ ἐκεῖ μέσα εἰς τὸν κῆπον. «Ἀγαπητή μου μικρά, τῆς ἔλεγα· τὰ παράθυρα μας θὰ ἀνοίγουν εἰς ὡραῖον ἀναπεπταμένον ὁρίζοντα καὶ τὰ ρόδα τοῦ κήπου μας θὰ εἰσέρχωνται μέσα . . . . Εἰς τὰ ὡραῖα βάζα μας θὰ ἔχωμεν πάντοτε ὡραῖα καὶ νωπὰ ἄνθη. Δὲν εἶναι ἔτσι ; . . .

Τὸ φθινόπωρον παρῆλθε. Ὄπισθεν τῶν παραπετασμάτων τῶν παραθύρων ἐκρατοῦσα τὰ χλωμά της χεράκια εἰς τὰς χεῖράς μου, τὰ ὁποῖα ὑπὸ τὰ τρίχαπτα τῶν περιχειρίδων της ὡμοίαζαν μὲ μαραμμένα ἄνθη, ἀπὸ τὰ ἄνθη ἐκεῖνα, τὰ ὁποία μᾶς ἔρχονται ἀπὸ μακρυνοὺς ἀγνώστους τόπους, καὶ τὰ ὁποῖα δὲν εἶναι προωρισμένα νὰ ζήσουν. Καὶ εὐθὺς ὡς ὁ ἥλιος ἔδυε καὶ ἡ ἑσπέρα ἐδρόσιζεν, ὅλοι ἔτρεχαν νὰ κλείσουν θύρας καὶ

παράθυρα, ὡς νὰ ἤθελαν νά μὴν ἀφήσουν τι νά φύγῃ ἀπὸ τὸ σπίτι.

Ὅταν ἤρχισα νὰ ἀντιλαμβάνωμαι τί συνέβαινεν, ἦτο πλέον χειμών. Τὰ χέρια της τώρα ἔκαιαν σὰν φωτιὰ, καὶ ὁσάκις ἐδοκίμαζα νὰ τὰ σφίξω εἰς τὴν παλάμην μου, ἐρώναζε καὶ μοῦ ἐφαίνετο ὅτι βαθμηδὸν καὶ κατ' ὀλίγον ἐτρίβοντο ὡς νὰ ἦσαν ἀπὸ χῶμα καὶ ἀπεψιλοῦντο μέχρι τῶν ὀστῶν. Πῶς ἐκτύπα ἡ καρδιά μου τότε καὶ τί ψυχρὸς ἱδρὼς μὲ περιέλουεν. Ἀλλ' ἔβηχε καὶ ἐλησμόνουν τὰ ἀποσυντιθέμενα λευκὰ χέρια καὶ μοῦ ἐφαίνειο ὅτι καὶ ἡ ἰδική μου ψυχὴ ἐξερριζώνετο μὲ τὸν βῆχα ἐκεῖνον καὶ ἡτοιμάζετο νὰ πετάξῃ. Αἴφνης ἔφερεν ὁρμητικὰ τὸ μανδύλι της εἰς τὸ στόμα καὶ. . . . ἰδού, μοῦ ἔλεγε, δεικνύουσα μίαν μεγάλην κατακόκκινην κηλίδα. Αὐτὸ ἦτο. Ἔπρεπε νὰ φύγῃ τὸ αἷμα αὐτό. Ἡ φωνή της ἦτο ἀσθενική, ὡς νὰ ἤρχετο ἀπὸ ἄλλον κόσμον, καὶ ὅμως μοῦ ἐμειδία πάντοτε μὲ ἐμπιστοσύνην καὶ μὲ ἐλπίδα.

Καὶ τότε ἀντελήφθην μόνον ὅτι ἀπεμακρύνετο ἀπὸ ὅλους μας καθ' ἡμέραν περισσότερον καὶ ὅτι ἠκολούθει δρόμον, ὁ ὁποῖος δὲν ὡδήγει εἰς τὸ μικρὸν σπιτάκι μας. Καὶ ὅμως δὲν ἠσθανόμην καμμίαν λύπην. Μοῦ ἐφαίνετο ὅτι ἦτο ἄλλη Πάουλα, τὴν ὁποίαν εἶχα ἀγαπήσει, ὡραία ἀπὸ ὑγείαν καὶ νεότητα καὶ ἀνθηρὰ ἀπὸ ζωὴν σφριγῶσαν.

Ἔμενα ὁλοκλήρους ὥρας μαζῆ της μὲ τὸ ψυχρὸν βλέμμα ἀνθρώπου, ὁ ὁποῖος περιμένει τι, τὸ ὁποῖον ἀφεύκτως θὰ συμβῇ. Ἔπασχα διὰ τὴν ἀδιαφορίαν μου αὐτήν, ἰδίως ὅταν ἔβλεπα ὅτι ὁ πόνος της δὲν μὲ συνεκίνει, ὅπως δὲν συνεκίνει ἄλλως τε καὶ αὐτήν. Ὡμίλει πάντοτε διὰ τὸ μικρόν μας σπιτάκι, μὲ παρεκάλει νὰ ἀναρτῶ τὰ παραπετάσματα ἀπὸ τῶν παραθύρων διὰ νὰ κρίνῃ τί ἐντύπωσιν θὰ ἔκαμνεν, καὶ ἐκτύπα τὰς χεῖρας μὲ χαρὰν, λέγουσα: Ὤ! πόσον γρήγορα θὰ ἔλθῃ ἡ στιγμὴ ποῦ θὰ τὰ ἴδωμεν ἀνηρτημένα εἰς τὰ ἰδικά μας παράθυρα!

Παρετήρουν ὅτι ἐφ' ὅσον ἔβαινε πρὸς τὸ τέλος, τόσον πυρετωδέστερον ἐπέμενεν εἰς τὸ νὰ ὁμιλῇ καὶ νὰ φροντίζῃ διὰ τὴν ἐπίπλωσιν τῆς κατοικίας μας. Καὶ ἐρρόδιζαν ὀλίγον τὰ μῆλα τῶν παρειῶν της ἀπὸ τὴν φωτιὰν, ἡ ὁποία ἔκαιεν εἰς τὴν ὠχρὰν νύκτα τοῦ δωματίου, παρὰ τὴν κλίνην τῆς ἀγωνίας της. Μὲ τὰ χωρὶς ζωὴν βλέμματά της ἐφαίνετο ὡς νὰ ἔβλεπε μακρότερα καὶ ἀπὸ τὸν ὁρίζοντα ἀκόμη, ὡσεὶ ἡ ψυχή της ἔφευγε μακρὰν καὶ ἔσβυνε διὰ τῶν βλεμμάτων ἐκείνων. Ἤδη ἐφαίνετο μακρὰν ὅλων μας καὶ μόνον ἡ προσοχή της ἐφαίνετο συγκεντρωθεῖσα εἰς τὸν μικρὸν οἰκίσκον μας. Ἐνῷ ἐγὼ ἔβλεπα ἤδη τὸν οἰκίσκον, ὁ ὁποῖος τὴν ἐπερίμενεν, ἀλλὰ χωρὶς παράθυρα καὶ παραπετάσματα, ψυχρὸν καὶ σκοτεινόν . . . . . Οἱ γονεῖς της καὶ ἐγὼ δὲν ἐτολμοῦμεν πλέον νὰ ἀνταλλάξωμεν οὔτε ἓν βλέμμα. Ἄλλως τί θὰ ἔλεγε τὸ βλέμμα μας αὐτό;

Ὁ χειμὼν παρῆλθε καὶ ἐκ νέου ἤρχισε νὰ πνέῃ ὁ ἄνεμος τῆς ἀνοίξεως. Καὶ ἐσκεπτόμην: θὰ προφθάσῃ ἄρά γε καὶ πάλιν τὰ ἴα; Πλησίον της ἤμην πάντοτε κύριος ἑαυτοῦ, δὲν ἠσθανόμην κἂν λύπην. Ἀλλ' ὅταν ἀπεμακρυνόμην, ἐδάκρυα, ἀναλογιζόμενος τὸ μικρὸν λευκὸν φέρετρον, τὸ ὁποῖον σκεπασμένον ἀπὸ ἄνθη θὰ τὴν ἔφερεν εἰς τὸν τάφον. Θὰ ἠκολούθουν καὶ ἐγὼ τὴν ἀνθίνην συνοδείαν μὲ τὸν λευκὸν λαιμοδέτην καὶ τὸ μαῦρόν μου ἔνδυμα ἀπαράλλακτα, ὡς θὰ τὴν ὡδήγουν νύμφην εἰς τὸν ναόν. Καὶ ἔκλαιαμαλλον δι' ἐμὲ παρὰ δι' ἐκείνην. Καὶ τὴν ἐφώναζα μὲ τὸ ὄνομά της, ὡς νὰ εἶχεν ἤδη ἀποθάνει. . . . . .

Τὰ ἴα ἐπανῆλθαν καὶ ἡ μικρά μου φίλη εἶχε τόσον λεπτυνθῇ, ὥστε ὡμοίαζεν ὡς ἐλαφρὸν φάντασμα, ὡς σκιὰ φεύγουσα τὴν σκιάν της. Τότε ἤρχισα νὰ τὴν ἀγαπῶ ἀληθῶς. Τότε ἤρχισα νὰ φιλῶ τὰ κυκνᾶ δάκτυλά της μὲ ἀληθῆ ἔρωτα. Ἀλλὰ τώρα οὔτε καὶ ἐμὲ ἐπρόσεχεν, οὔτε διὰ τὸ μικρὸν σπιτάκι μας ὡμίλει πλέον. Οὐδέποτε μοὶ εἶχε φανῆ ὡραιοτέρα, μὲ ὡραιότητα ὅμως διάφορον, ἡ ὁποία δὲν ἠμπορεῖ νὰ χαρακτηρισθῇ εἰς ἀνθρωπίνην γλῶσσαν. Δὲν ἐσκεπτόμην πλέον τὸν θάνατον καὶ μονολογῶν ἔλεγα: Τώρα εἴμεθα ἡνωμένοι οἱ δύο μας δι' ἱερῶν δεσμῶν! Καὶ ὅμως παρηκολούθουν τὴν ἀποσύνθεσιν τοῦ πτωχοῦ της σώματος καὶ τὴν ζωήν της φεύγουσαν εἰς ἐρυθρὰ πτύελα. Εἰ. τὰ πολὺ μεγάλα τώρα μάτια της εἰκονίζετο τὸ ἰλιγγιῶδες βάθος τοῦ τάφου.

Μίαν ἡμέραν, ἐνῷ ἀνέπαυε τὴν κεφαλήν της ἐπὶ τοῦ στήθους μου, μοῦ ἔδειξε μὲ τὸ δάκτυλόν της τὴν θύραν. Τὰ μάτια της ἤνοιξαν ὑπερμέτρως καὶ μοῦ εἶπεν: ἰδέ τον, νά! ἐκεῖ! Ἡ κεφαλή της ἔπεσεν. Ἦτο νεκρά. Τότε ἐνόησα ποῖον ἀνέμενε καὶ ἔβλεπε τόσον συχνὰ πρὸς τὴν θύραν.

Κατὰ τὸ Γαλλικὸν — Ἑλένη Γεωργιάδου

Η Δις ΑΝΘΗ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΟΥ

ΝΕΑ ΙΑΤΡΟΣ

Εἶχεν ἀφήσει πρὸ πολλοῦ τὰ σχολικὰ ἐδώλια, καὶ εἶχεν ἀπομάθει τὴν συνήθειαν τῆς καθημερινῆς μελέτης. Τοῦτο δὲν τὴν ἠμπόδισε νὰ ἐγγραφῇ πρὸ τετραετίας ἀκριβῶς εἰς τὴν ἰατρικὴν σχολὴν τοῦ Πανεπιστημίου μας καὶ πρὸ τριῶν ἡμερῶν νὰ παρουσιασθῇ πρὸ τῶν καθηγητῶν της διὰ τὰς διπλωματικάς της ἐξετάσεις.

Κατὰ τὸ διάστημα αὐτὸ δὲν παρέλειψεν οὐδὲ ἓν μάθημα, δὲν ἠμέλησεν οὔτε διὰ μίαν στιγμὴν τὰ καθήκοντά της ὡς ἀκδημαϊκῆς πολίτιδος. Ἡ δεσποινὶς Ἀνθὴ Βασιλειάδου, παλαιὰ φίλη καὶ συνεργάτις ἔκτακτος τῆς «Ἐφημ. τῶν Κυριῶν», ἔχει τὸν εὐτυχῆ χαρακτῆρα τῶν γυναικῶν, αἱ ὁποῖαι ἐγεννήθησαν καὶ εἶναι προωρισμέναι νὰ δράσουν καὶ προαχθοῦν καὶ εὐεργετήσουν καὶ ἀναδειχθοῦν ὡς ἐπιστήμονες.

Ἡ ψυχραιμία, ἡ μεγίστη αὐτὴ ἀρετὴ τῆς ἰατροῦ διὰ τὰς δυσκόλους ἰδίας στιγμὰς εἶναι ἐν τῶν κυριωτάτων χαρακτηριστικῶν της. Ἐνώπιον τῶν ἐξεταζόντων καθηγητῶν, ἐνῷ ὁ σύντροφός της, ἀνὴρ *μουσταχαλῆς*, ὡς τὸν ὠνόμαζε, συχνὰ ὁ κ. Ζωχιὸς, ἔτρεμεν ὅλος καὶ ἦτο κάτωχρος καὶ ἐφαίνετο κατεχόμενος ὑπὸ ὑπερτάτης συγκινήσεως, ἡ δις Βασιλειάδου φυσικωτάτη, ὡς συνδιαλεγομένη φιλικὰ ἀπήντα εἰς ὅλας τὰς ἐρωτήσεις καὶ συνεζήτει σχεδὸν μετὰ τῶν καθηγητῶν της ἐπὶ τῶν ὑποβαλλομένων εἰς αὐτὴν ἐρωτήσεων.

Αἱ ἀπαντήσεις της ἦσαν πάντοτε ἐπιτυχεῖς, καθηγηταὶ δὲ καὶ πολυπληθὲς ἐκ φοιτητῶν ἀκροατήριον διετέθησαν εὐθὺς εὐνοϊκώτατα ὑπὲρ αὐτῆς. Σᾶς ἐπέρασαν πάλιν αἱ γυναῖκες, εἶπεν ὁ κ. Ζωχιὸς ἀπερχόμενος μετὰ τὴν ἐξέτασιν τοῦ μαθήματός του καὶ οἱ φοιτηταὶ ἐπεδοκίμασαν τὸν καθηγητήν των.

Καὶ ἡ δις Βασιλειάδου ἀνηγορεύθη διδάκτωρ μὲ τὸν βαθμὸν *Μαν καλῶς*, ὁ ὁποῖος ἐκρίθη αὐστηρὸς, πολὺ αὐστηρὸς καὶ ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς φοιτητὰς, οἱ ὁποῖοι ἐνθουσιωδῶς ἐξεδήλουν τὸν ὑπὲρ τῆς δος Βασιλειάδου θαυμασμόν.

Ἀλλὰ δὲν εἶχαν ἄδικον καὶ οἱ καθηγηταί. Οἱ τὴν αὐτὴν ἡμέραν συνεξετασθέντες τρεῖς ἄνδρες μόλις ἔφθασαν τὸ *Μαν καλῶς*. Ἠμποροῦσαν λοιπὸν νὰ διακρίνουν μόνον τὴν γυναῖκα φοιτήτριαν, συντελοῦντες οὕτω εἰς ἀνάπτυξιν αἰσθημάτων ἀντιπαθείας μεταξὺ φοιτητῶν καὶ φοιτητριῶν;

Ἄλλως τε ὡς πολὺ σοφῶς, εἶπεν ὁ τέως Πρύτανις κ. Μαγγίνας εἰς τὸν λόγον του, οἱ βαθμοὶ δὲν σημαίνουν τίποτε. Ἢ διδάκτωρ ἢ ἀπορριπτέος. Ὡς διδάκτωρ ἡ δις Βασιλειάδου καὶ μὲ τίτλον μάλιστα τόσον τιμητικόν, ἔχει ἤδη ἐκ τῆς προηγουμένης ἐργασίας της ἐξασφαλίσει τὴν ἐκτίμησιν τῶν καθηγητῶν της.

Ὡς ἰατρὸς ἐν τῷ πρακτικῷ σταδίῳ της οὐδεμία ἀμφιβολία ὅτι θὰ καταστῇ μία τῶν ἐπιφανῶν ἐξοχοτήτων μας, λαμβανομένης ὑπ' ὄψει τῆς φυσικῆς εὐφυΐας, τοῦ διαυγοῦς πνεύματος καὶ τοῦ θετικοῦ χαρακτῆρός της, ὡς καὶ τῆς ὑπερτάτης ἐπιστημονικῆς μορφώσεώς της.

Τὸ ἔτος 1898 κλείει οὕτω μὲ τρεῖς νέας ἐπιστήμονας.

Τὴν δα Θηρεσίαν Ροκᾶ, ὡς διδάκτορα τῆς Φιλολογίας, ἡ ὁποία ἐπίσης ἀφῆκεν ἐποχὴν εἰς τὸ Πανεπιστήμιον καὶ διὰ τὴν εὐφυΐαν καὶ πολυμαθείαν της καὶ διὰ τὴν καλὴν ἐπιρροήν της ἐπὶ τῶν φοιτητῶν καὶ διὰ τὴν ἀκάμπτον ἐργατικότητά της. Ἡ δις Ροκᾶ σήμερον ὡς καθηγήτρια τῆς γλώσσης καὶ τῆς ἱστορίας καὶ εἰς τὸ Ἀρσάκειον καὶ εἰς τὸ Παρθεναγωγεῖον Χίλλ παρέχει ἀληθῆ εὐεργεσίαν εἰς τὰς σπουδαζούσας μαθητρίας. Καὶ τρίτην τὴν δα Παναγιωτίδου, ἡ ὁποία ἔλαβε καὶ αὐτὴ τὴν παρελθοῦσαν ἑβδομάδα τὸ πτυχίον της εἰς τὴν φαρμακευτικὴν σχολὴν μὲ τὸν ἐπίζηλον ἐπίσης βαθμὸν *Μαν καλῶς*, καὶ ἡ ὁποία πολὺ προσεχῶς διορίζεται φαρμακοποιὸς εἰς ἓν ἐκ τῶν μεγίστων μας νοσοκομείων.

Συγχαρητήρια θερμὰ εἰς ὅλας τὰς συμπαθεῖς μας ἐπιστήμονας, διότι τόσον ὑψηλὰ φέρουν τὴν σημαίαν τῆς προόδου καὶ τόσον πασιφανῶς ἐπιστοποίησαν καὶ παρ' ἡμῖν ὅτι ἡ γυνὴ δύναται τὰ πάντα, ἀρκεῖ νὰ εἰξεύρῃ νὰ θέλῃ.

ΣΤΟ ΛΕΥΚΩΜΑ ΤΗΣ ΜΑΡΙΑΣ ΑΛΒΑΝΑΚΗ

Ψεῦτρα εἶπες τὴν ποίησι καὶ ψεύτικονς τοὺς στίχους·
Κ' ἔτσ' εἶπες — χωρὶς νὰ τὸ πῇς —
Ποῦ ψεύτης εἶναι ὁ ποιητής,
Ποῦ ντύνει μές' σὲ ψέμματα ἀγνούς, οὐράνιους ἤχους.

—

Μὰ 'πές μου, τ' ἄσπρο λεύκωμα μὲ στίχους μαυρισμένο,
Μήπως κ' ἐκεῖνο δὲν ποθεῖ,
Ἀφοῦ τοὺς στίχους μας ζητεῖ,
Ψέμμα νὰ γράφῃ ὁ ποιητής, ψέμμα νὰ ἰδῇ γραμμένο;

—

Ἂν γιὰ τὸν ψεύτη ἡ Κόλασι εἶν' ἀνοιχτή, παρθένα,
Ἐκεῖ κι' ὁ ψεύτης ποιητής·
Στὴν Κόλασι θὰ πᾶμε μεῖς,
Μὰ θἄχουμε καὶ σύντροφο τὸ λεύκωμα..... κ' Ἐσένα.

Καλάμαι. — Εἰρήνη Γ. Ζαβιτσιάνου.

Η ΚΑΚΟΛΟΓΙΑ

Πῶς ἡ κακολογία φαίνεται τόσον εὐάρεστος καὶ ἀποτελεῖ σπουδαῖον μέρος εἰς τὰς συνδιαλέξεις τῶν ἀνθρώπων; Πόθεν τοῦτο προέρχεται; Διατὶ μεταχείζεται τόσα τεχνάσματα καὶ ἐπιζητεῖ τόσας περιστροφάς; Ὁ τρόπος τῆς εἰσαγωγῆς, τὸ εὔθυμον ὕφος, τὸ ὁποῖον λαμβάνει, οἱ καλοὶ λόγοι τοὺς ὁποίους σπουδάζει, αἱ ἐκφράσεις εἰς τὰς ὁποίας περιτυλίσσει ἑαυτήν, αἱ διφορούμεναι λέξεις διὰ τῶν ὁποίων χειροκροτεῖται, τὰ περιωρισμένα ἐγκώμια, τὰ ἀκολουθούμενα ὑπό τινων ἐπιτυλάξεων, αἱ ἐκδηλούμεναι σκέψεις, ἀπὸ συμπάθειαν δηθεν, αἱ πλήρεις ὠμότητος, τὰ ὑπεκφεύγοντα βλέμματα, τὰ ὁμιλοῦντα χωρὶς νὰ ὁμιλῶσι, καὶ τὰ λέγοντα περισσότερα καὶ τῶν λόγων αὐτῶν ἀκόμη· πόθεν ὅλα αὐτά;

Ὁ προφήτης διδάσκει τοῦτο εἰς ἡμᾶς. Τὸ στόμα ἦτο πλῆρες κακίας, ἀλλ' ἡ γλῶσσα ἐγνώριζε κάλλιστα τὴν τέχνην τοῦ νὰ μεταμφιέζῃ καὶ ἐξωραΐζῃ τὴν κακίαν, διότι ὅταν παρεσκεύαζε κακολογίας, ἔπραττε τοῦτο μετὰ τόσης χάριτος, ὥστε καὶ νὰ εὐχαριστῆται τις ἀκούων αὐτάς. Καὶ μολονότι ἦσαν ψεύδη συνήθως, τὰ ψεύδη αὐτὰ στολισμένα καὶ ἐξωραϊσμένα ἤρεσκαν καὶ κατὰ κακὴν τύχην ἔφερον καὶ ὀλέθρια ἀποτελέσματα. Ἀλλ' ἐπὶ τίνι σκοπῷ ὁ κακολόγος συμπεριφέρεται οὕτω; Αἴ! ἀδελφοί μου, ἀπαντᾷ ὁ Ἅγιος Χρυσόστομος, διότι ἄλλως ἡ κακολογία δὲν ἤθελεν ἔχει τὸ θράσος νὰ φαίνεται. Κακοπαρουσίαστος ὡς εἶνε αὐτὴ καθ' ἑαυτήν, δὲν ἤθελεν ἀπαντᾷ ἄλλο ἢ περιφρόνησιν, ἐὰν παρουσιάζετο εἰς τὴν φυσικὴν αὐτῆς μορφήν· ἰδοὺ διατὶ ἀλείφεται μὲ σκευασίας, ὅπως ἐμφανισθῇ· ἀλλὰ διὰ τοῦ τρόπου τούτου παρίσταται μᾶλλον περιφρονητέα εἰς τὰ ὄμματα τῶν ἀνθρώπων καὶ μᾶλλον ἔνοχος ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ.

(Ἐκ τῶν τοῦ Bourdaloue)

Η ΓΕΝΝΑΙΟΤΗΣ

Ἡ γενναιότης εἶνε μία ἐξ ἐκείνων τῶν ἀρετῶν, αἵτινες μαρτυροῦσι πολὺ μεγαλεῖον ψυχῆς. Ὑπάρχουσι πολλὰ εἴδη γενναιότητος· γενναιότης εἰς τὰς ἀντιξόους περιστάσεις, ἥτις εἶνε φιλοσοφία· γενναιότης εἰς τὰ δυστυχήματα, ἥτις εἶνε ὑπομονή· γενναιότης ἐν πολέμῳ, ἥτις εἶνε ἀνδρία· γενναιότης εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις, ἥτις εἶνε καρτερία· γενναιότης ὑπεροπτικὴ καὶ παράτολμος, ἥτις εἶνε θρασύτης· γενναιότης κατὰ τῆς ἀδικίας, ἥτις εἶνε εὐσταθεια· γενναιότης κατὰ τῶν παθῶν, ἥτις εἶνε αὐστηρότης· γενναιότης εἰς τὸ νὰ σκέπτεταί τις κτλ.

Δὲν ἀπαντᾷ τις συνήθως εἰς τὸν αὐτὸν ἄνθρωπον τόσας ἀρετάς. Ὁ Ὀκτάβιος εἰς τὴν σταδιοδρομίαν τοῦ βίου του, τὴν πλήρη ἀκανθῶν καὶ τριβόλων, ἀντεπεξῆλθε κατὰ μεγίστων κινδύνων, ἀλλ' ὁ θάνατος, παρουσιαζόμενος ἐν καιρῷ πολέμου, συνεκλόνιζε τὴν ψυχὴν αὐτοῦ. Ἀναρίθμητον πλῆθος Ρωμαίων, περιφρονήσαν τὸν θάνατον εἰς τὰς μάχας, ἐστερεῖτο τοῦ θάρρους ἐκείνου, τὸ ὁποῖον καθυπέταξεν εἰς τὸν Αὔγουστον τὴν γῆν.

Ὄχι μόνον ἀπαντᾷ τις πολλὰ εἴδη γενναιότητος, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ αὐτὸ εἶδος πολλὰς ἀνισότητας. Ὁ Βροῦτος ἔσχε τὴν τόλμην νὰ ἐπιτεθῇ κατὰ τῆς τύχης τοῦ Καίσαρος, καὶ δὲν εἶχε τὴν δύναμιν ν' ἀκολουθήσῃ τὴν ἰδικήν του· συν-

ἔλαβε τὴν ἰδέαν νὰ καταστρέψῃ τὴν τυραννίαν, βασιζόμενος εἰς τὸ ἴδιον θάρρος καὶ εἶχε τὴν ἀδράνειαν νὰ παραιτηθῇ τοῦ σχεδίου του, βοηθούμενος ὑπὸ ὅλου τοῦ ρωμαϊκοῦ λαοῦ, ἐλλείψει τῆς γενναιότητος τοῦ φρονήματος, τῆς ὑπερπηδώσης πᾶν πρόσκομμα καὶ τὴν βραδύτητα πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ ποθουμένου.

(Ἐκ τῶν τοῦ Vauvenargues)

Μαρία Πινέλλη

ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ ΤΑΞΕΙΔΙΟΥ

ΕΙΣ ΝΕΑΠΟΛΙΝ

Δὲν ὑπάρχει ἴσως τόπος, δὲν ὑπάρχουν ἄνθρωποι ὀλιγώτερον εὐσεβεῖς ὑπὸ τὴν κυρίως ἔννοιαν τῆς λέξεως ἀπὸ τοὺς Νεαπολιτάνους. Ἀλλὰ καὶ δὲν ὑπάρχει ἐπίσης λαὸς φανατικώτερος καὶ ὑλικώτερος εἰς τὴν διατύπωσιν τῶν θρησκευτικῶν ἰδεῶν του ἀπὸ αὐτόν. Αἱ Παναγίαι των μὲ τὸ παιδάκι των τὸν Χριστόν, ὡς λέγουν συνήθως, δύναταί τις νὰ εἴπῃ, τρέχουν τοὺς δρόμους, ζοῦν τὸν ἴδιον ὑπαίθριον βίον μὲ τοὺς κατοίκους. Δὲν ὑπάρχει συνοικία, δὲν ὑπάρχει δρόμος ἀπὸ τοὺς μὴ ἀκόμη ἀνακκαινισθέντας, εἰς τὸν ὁποῖον τρεῖς—τέσσαρες Παναγίαι δὲν ἔχουν ἐπάνω ἀπὸ μεγάλας θύρας τὴν μικράν των καὶ ἀνοικτὴν εἰς ὅλους τοὺς ἀνέμους ὄχι πλέον οἰκίαν, ἀλλὰ μικροσκοπικὴν φωλεάν.

Τύποι Νεαπολιτανῶν γυναικῶν αἱ Madonine των αὐταί, ὡς τὰς ὀνομάζουν, ὄχι ζωγραφισμέναι, ἀλλὰ κατὰ τὸ πλεῖστον ἄτεχνα ἔργα γλυπτικῆς, μὲ ἐνδύματα παλαιοῦ συρμοῦ καὶ χρώματα καὶ στολισμοὺς, τοὺς ὁποίους ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν ἀπαντᾷ τις εἰς τὸν γυναικεῖον ἐκεῖ τοῦ ὄχλου πληθυσμόν. Παναγίαι ἄσχημοι, πρόστοιχοι, χυδαῖαι, φέρουσαι τὸν τύπον πτωχοκοριτσῶν μὲ Κυριακάτικα φορέματα, πολλαὶ διατηροῦσαι ἀκόμη τὸ προαιώνιον κρινολίνο καὶ τὰ δάκρυα εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ τὰ ἐξ καρδιᾶς τοῦ μητρικοῦ πόνου εἰς τὴν ἐπίτηδες διὰ τὴν περίστασιν μείνασαν γυμνὴν θέσιν τῆς καρδιᾶς.

Ὅλαι αὐταὶ αἱ ἀπειράριθμοι τῶν δρόμων Παναγίαι εἶναι ἓν εἶδος προχείρων ἐκεῖ ναῶν, εἰς τοὺς ὁποίους αἱ πλανώδιοι ἔμποροι καὶ ἀχθοφόροι κάμνουν τὴν προσευχήν των, ἐὰν εἶναι εὐχαριστημέναι ἀπὸ τὴν πώλησιν τῆς ἡμέρας, ἢ δεικνύουν ἀπειλητικὰ τοὺς γρόνθους των, ἐὰν αἱ εἰσπράξεις δὲν ἐπῆγαν καλά. Ἡ Santa Maria λαμβάνει ἐνεργὸν μέρος εἰς ὅλας των τὰς ὑποθέσεις, ἀρκεῖ νὰ φροντίζῃ καὶ αὐτὴ ὀλίγον καὶ νὰ διορθώνῃ ἐν καιρῷ τὰ κακῶς ἔχοντα. Ὁ Νεαπολιτανὸς τῆς ὑπόσχεται τὸ κερί του καὶ γονατίζει ἐμπρός της καὶ κτυπᾷ τὸ στῆθός του — εἷς τρόπος καὶ αὐτὸς περισσότερον διὰ νὰ κάμνῃ χειρονομίας—καὶ κλαίει ἀκόμη ἐμπρός της μαῦρα δάκρυα, μὲ τὴν ἐλπίδα ὅτι θὰ τὸν βοηθήσῃ ἔστω καὶ νὰ βλάψῃ τὸν ἐχθρόν του, ἢ νὰ μαχαιρώσῃ τὴν προδότριαν ἐρωμένην του. Ἀλλὰ ἐὰν δὲν τὸν βοηθήσῃ, ἀλλοίμονόν της! Ὄχι μόνον κερὶ δὲν ἔχει, ὄχι μόνον κανδυλάκια χρωματιστὰ δὲν θὰ κρεμασθοῦν εἰς τὴν ἑορτήν της, ἀλλὰ καὶ θὰ ἀκούσῃ ὅσα ἡ τελευταία τῶν δρόμων γυναῖκα δὲν θὰ ἠνείχετο νὰ εἴπουν ἐναντίον της.

Ἐννοεῖται ὅτι αἱ Madonine μένουν ἀπαθεῖς καὶ πρὸ τῶν δακρύων καὶ πρὸ τῶν βλασφημιῶν, καὶ ὅτι τὰ χωρὶς ἔκφρασιν πρόσωπά των, τὰ ὁποῖα φαίνονται πάντοτε διατεθειμένα νὰ λυόσουν ὡς κηρός, ζωογονοῦνται μόνον τὰς ἡμέρας τῶν ὀνομαστικῶν των ἑορτῶν, ὅπου καθαρίζονται αἱ μικραὶ φωλεαί των καὶ στολίζονται οἱ ὑπαίθριοι αὐτοὶ βωμοί των μὲ πλῆθος μικρῶν ἑνετικῶν φανῶν καὶ χρυσοστολίστων κηρίων καὶ ἐπεκτείνεται ὁ διάκοσμος εἰς ὅλην τὴν προέκτασιν τοῦ δρόμου, καὶ ἀναρτῶνται σημαῖαι δεξιᾷ καὶ ἀριστερᾷ καὶ τὸ πανομοιότυπον τῆς ἑορταζούσης ἐν εἴδει παμμεγίστης σημαίας καὶ αὐτὸ κρεμᾶται ἐπὶ σχοινίων εἰς τὸ μέσον τοῦ δρόμου μὲ δεξιᾷ καὶ ἀριστερᾷ πυρκαΐδας ὅλας ἀπὸ μυριοχρώμους φανοὺς καὶ ἄλλας σημαίας καὶ κανδυλάκια καὶ κουδουνάκια εἰς ἄπειρα σχήματα καὶ χρώματα, τῆς Παναγίας ἑορταζομένης μετὰ μεγαλητέρας πομπῆς, κατ' ἀναλογίαν πάντοτε μὲ τὰς ἀνάγκας τῶν πτωχῶν φανοπωλῶν καὶ μικρεμπόρων τῆς συνοικίας. Διότι κάθε συνοικία ἢ μᾶλλον κάθε ἐνορία ἔχει καὶ τοὺς πτωχοὺς μικροβιομηχάνους καὶ μικρομεταπράττας, οἱ ὁποῖοι περιμένουν τὴν ἑορτήν της διὰ νὰ κερδίσουν, νὰ ὠφεληθοῦν κἄτι τι. Μόνον εἰς πυροτεχνήματα καὶ βεγγαλικὰ φῶτα ἐξοδεύονται ἑκατοντάδες ὅλαι φράγκων, τόσος βομβαρδισμὸς ἄγριος ἐνεργεῖται κατὰ τὰς τρεῖς νύκτας τῆς ἑορτῆς καθ' ὅλην τὴν συνοικίαν καὶ τόσα οὐρανομήκη καὶ εἰς βροχὴν χρυσῆν ἀναλυόμενα πυροτεχνήματα ἐκτοξεύονται κατὰ πᾶσαν ἑσπέραν εἰς τὰ οὐράνια ὕψη. Ἐπειδὴ δὲ ὑπάρχουν περισσότεραι ἑορτάζουσαι Παναγίαι καὶ ἅγιοι καὶ τῶν δύο φύλων παρὰ ἡμέραι τοῦ ἔτους, συμπίπτει, ὥστε δύο καὶ τρεῖς ἐνίοτε συνοικίαι νὰ ἑορτάζουν καὶ νὰ φωτοστολίζωνται καθ' ἡμέραν. Ὁ διὰ τῶν βροντερῶν δὲ πυροτεχνημάτων ἐνεργούμενος βομβαρδισμὸς τῶν αἰθέρων συνεχίζεται κάθε ἑσπέραν πρὸς τέρψιν βεβαίως καὶ ἀπόλαυσιν τῶν χαμινίων καὶ τῶν ἀνθρώπων τοῦ λαοῦ, πρὸς χρηματισμὸν ἀτελείωτον τῶν ἑορτοστόλων καὶ κατασκευαστῶν πυροτεχνημάτων, πρὸς δόξαν καὶ τιμὴν τῆς οὕτω διαπομπευομένης θρησκείας, τὴν ὁποίαν ὁ κλῆρος, διὰ νὰ ζήσῃ καὶ αὐτός, περιφέρει εἰς τὰς ἀγυιάς, ὡς κοινὴν γυναῖκα, ἀλλὰ καὶ πρὸς ἀπελπισίαν τῶν φιλησύχων ἀνθρώπων καὶ ἰδίᾳ τῶν ξένων, οἱ ὁποῖοι δὲν εἶναι συνειθισμένοι εἰς τὰς εἰδωλολατρικὰς αὐτὰς συνηθείας τῶν Νεαπολιτανῶν.

Αἱ Παναγίαι τῶν εὐγενῶν

Ἀλλ' ἐὰν ὁ ὄχλος ἔχῃ τὰς Παναγίας καὶ τοὺς ἁγίους του εἰς τὰς ὑπαιθρίους φωλεάς των, ἐὰν οἱ πολιτικοὶ ἄλλων χρόνων καὶ ἄλλων σκοτεινοτέρων διὰ τὴν ἱστορίαν τῆς μεσημβρινῆς Ἰταλίας αἰώνων ἐπενόησαν τὴν τοποθέτησιν αὐτῶν εἰς τοὺς δρόμους ἀντὶ νυκτοφυλάκων, καθ' ἣν ἐποχὴν τὸ ἔγκλημα ἀπετέλει τὴν πρωτίστην ἐνασχόλησιν τοῦ ἀργοῦ ὄχλου· ἐὰν αἱ πρὸ τῶν εἰκόνων κανδύλαι ὑπῆρξαν οἱ μόνοι φανοί, τῶν ὁποίων τὰς ὑάλους δὲν συνέτριβαν οἱ εἰς τὸ σκότος ἐξασκοῦντες τὸ ἐπάγγελμα τοῦ δολοφόνου λαζαρόνοι, ὑπάρχουν ὅμως καὶ Παναγίαι καὶ ἅγιοι ἀριστοκράται, διατώμενοι μέσα εἰς πομπώδη μέγαρα, εἰς ναούς, ἐν οἷς ἡ πολυτέλεια καὶ ὁ πλοῦτος ἀμιλλῶνται πρὸς τὴν τέχνην καὶ τὴν κομψοτεχνίαν.

Οἱ ναοὶ τῆς Νεαπόλεως ἂν καὶ πολλοὶ καὶ πλούσιοι δὲν ἠμποροῦν ὅμως νὰ συγκριθοῦν μὲ τοὺς ναοὺς τῆς Ρώμης καὶ τῆς Βενετίας καὶ τῶν ἄλλων βορείων ἰταλικῶν πόλεων. Ἡ ἀληθής, ἡ μεγάλη, ἡ πραγματικὴ Τέχνη εἶναι ὑψηλά, ἐκεῖ ὅπου ἤκμασαν οἱ Μιχαὴλ Ἄγγελοι καὶ οἱ Τισιανοὶ καὶ οἱ Ραφαῆλοι. Ἐδῶ βασιλεύει ἡ κοσμητική, τὰ μικροστολίσματα, ἰδίᾳ ὅ,τι λάμπει καὶ ὅτι ἀστράπτει, ὁ χρυσὸς καὶ ὁ ἄργυρος ἄφθονος καὶ οἱ κίονες οἱ μεγαλοπρεπεῖς ἀπὸ λίθους χρωματιστοὺς καὶ τὰ μάρμαρα καὶ αἱ κανδύλαι καὶ τὰ χρυσᾶ ψυλλώματα καὶ αἱ πολύτιμοι ἀπὸ χρυσὸν καὶ ἄργυρον καὶ ἀτιμήτους λίθους ἀφιερώσεις, αἱ ὁποῖαι ἐνθυμίζουν, ἀλλ' εἰς πολὺ μεγάλον καὶ ἀπείρως πλουσιώτερον καὶ καλλαισθητικώτερον τὸν ἐν Τήνῳ ναὸν τῆς θαυματουργοῦ. Τὸ ἴδιον ὅμως αἴσθημα, τὸ ὁποῖον προξενεῖ ἐδῶ ὁ διάκοσμος τῆς ἐκκλησίας προξενεῖ καὶ ἐκεῖ. Νὰ κάμῃ ἐντύπωσιν εἰς τὸν πρωτογενῆ ἄνθρωπον, τὸν ἀμαθῆ, τὸν ἄξεστον, τὸν χυδαῖον, ὁ ὁποῖος τιμᾷ μόνον τὸ πολύτιμον μέταλλον, μόνον τὸ μάλαμα καὶ τὸ ἀσῆμι, καὶ ὁ ὁποῖος κανονίζει τὴν πρὸς τὸν ἅγιον πίστιν του, ἐν σχέσει πρὸς τὸ βάρος τοῦ χρυσοῦ καὶ τοῦ ἀργύρου, ὁ ὁποῖος τὸν περιβάλλει.

Ἐὰν ἡ Τέχνη ἐδῶ καὶ ἡ ἀρχιτεκτονικὴ κατέχει περισσοτέραν θέσιν, τοῦτο βεβαίως ὀφείλεται εἰς τὴν ἐπίδρασιν τῆς μεγάλης καλλιτεχνικῆς ἐξελίξεως, ἧς ἡ Ἰταλία καὶ κατὰ τὸν μεσαίωνα καὶ κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς ἀναγεννήσεως ὑπῆρξε τὸ κέντρον.

Ὁ ναὸς ἰδίᾳ τοῦ Ἁγίου Ἰαννουαρίου, τοῦ προστάτου τῆς πόλεως, φέρει τοιχογραφίας τέχνης, ἡ ὁποία ἀποπνέει ὅλην τὴν δύναμιν καὶ τὸ μεγαλεῖον τῶν ρωμαλέων πνευμάτων τῶν ἐξόχων διδασκάλων τῶν χρόνων ἐκείνων. Ἀλλὰ τί σημαίνει; Μήπως ὁ ὄχλος, ὁ ὁποῖος μίαν φορὰν τὸ ἔτος, κατὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ ἁγίου, συναθροίζεται ἐκεῖ, προσέχει κἂν εἰς τὸ κάλλος καὶ τὴν ἐπιβάλλουσαν καὶ μεγαλοπρεπῆ δύναμιν τῆς τέχνης τῶν τοιχογραφιῶν; Τὸν ὄχλον ἀπασχολεῖ τὸ φιχλίδιον ἐκ κρυστάλλου, τὸ ὁποῖον περιέχει σφραγισμένον ὑπὸ τοῦ Πάπα τὸ αἷμα τοῦ Ἁγίου Gennaro, ὡς τὸν λέγουν ἐκεῖ. Τὸ αἷμα αὐτό, καθ' ἣν στιγμὴν γίνεται ἡ ἐπίσημος ἱερουργία, φέρεται ὑπὸ τοῦ ἐπισκόπου, ὁ ὁποῖος ἵσταται εἰς ὑψηλὸν θρόνον καὶ δεικνύει αὐτὸ πρὸς τὸ πλῆθος.

Οἱ ἱερεῖς προσεύχονται, ὁ χορὸς ψάλλει τὰς ἁρμονικωτέρας καὶ περιπαθεστέρας τῆς μουσικῆς συνθέσεις, τὸ ὄργανον συνοδεύει τὴν δέησιν μὲ τὴν μονότονον φωνήν του καὶ χιλιάδες ὀφθαλμῶν ὡς ὑπὸ μαγείαν, ὡς ὑπὸ γοητείαν, ὀφθαλμῶν οἱ ὁποῖοι ἐκπέμπουν ἀστραπὰς εὐσεβοῦς προσδοκίας καὶ πίστεως, ὀφθαλμῶν οἱ ὁποῖοι ἀνοίγονται πυρετωδῶς, καὶ οἱ ὁποῖοι ἠμποροῦσαν νὰ μεταδώσουν τὴν μαγνητικήν των δύναμιν εἰς ἀπόστασιν μιλίων ὅλων, ὀφθαλμῶν, οἱ ὁποῖοι ἠδύναντο νὰ χρησιμεύσουν ὡς μελέτη σπανίου φαινομένου εἰς τοὺς φρενολόγους, ὀφθαλμῶν οἱ ὁποῖοι ἐξέρχονται ἀπὸ τὰς κόγχας των ἢ στεφανώνονται ἀπὸ τὰς μαύρας τῆς ἐναγωνίου προσδοκίας στεφάνας, ἢ χύνουν ποταμοὺς δακρύων ἢ προδίδουν, ἀνυπομονησίαν ἢ ἔκστασιν, ἢ ἀγάπην ἢ φόβον ἢ πόνον ἢ ἀπελπισίαν, χιλιάδες ὀφθαλμῶν ὡραίων, ἐκφραστικῶν ἢ γεροντικῶν καὶ νεκρῶν πλέον, περιμένουν νὰ ἴδουν τὸ θαῦμα. Μάλιστα! τὸ θαῦμα! Τὸ παγωμένον αἷμα τοῦ San Gennaro, θὰ κοχλάσῃ, θὰ βράσῃ μέσα εἰς τὸ μικρὸν φιαλίδιόν του, χωρὶς καμμία ἐξωτερικὴ θερμότης νὰ τὸ ἐπιρρεάσῃ, χωρὶς κανὲν ρευστόν, καμμία χημικὴ σκευασία νὰ ρίψῃ εἰς τὸν ἀποκρυσταλλωμένον σχεδὸν ἀπὸ τοὺς αἰῶνας ὀρρόν του τὴν ἐξεγερτικὴν δύναμίν της.

Ὅταν ἐπὶ τέλους ἡ κίνησις τοῦ ρευστοῦ παρατηρηθῇ, ὅταν ὁ κοχλασμὸς γείνῃ καταφανής, τότε τὸ πλῆθος ἀκράτητον ἐκσπᾷ εἰς ἐπευφημίας, εἰς χειροκροτήματα, εἰς θρήνους, εἰς δάκρυα χαρᾶς, τότε τὸ πλῆθος μαίνεται, ὀρύεται, λυσσᾷ, ἀσπαίρει, ἐκδηλοῦν οὕτω τὴν πίστιν καὶ τὴν εὐγνωμοσύνην του πρὸς τὸν Ἅγιον, ὁ ὁποῖος ἐξακολουθεῖ νὰ προστατεύῃ καὶ ἀγαπᾷ τὴν πόλιν, ὁ ὁποῖος δὲν ἐγκαταλείπει τὸ ποίμνιόν του ἀπροστάτευτον.

Ἀλλοίμονον ὅμως, ἐὰν τὸ αἷμα δὲν κοχλάσῃ! Τότε ὕβρεις καὶ βλασφημίαι καὶ κατάραι κατὰ τῆς ἐκκλησίας καὶ κατὰ τοῦ κλήρου καὶ κατὰ τοῦ Ἁγίου αὐτοῦ. Τότε κεφαλαὶ θρακύ

ΕΠΙΦΥΛΛΙΣ

ΑΙΗΓΗΜΑ ΙΣΠΑΝΙΚΟΝ

Ἦτο δύο μετὰ τὰ μεσάνυκτα ὅταν ἐφώναξαν ἀπὸ τὴν πόρτα τῆς καλύβης: Ἀντώνιε, Ἀντώνιε. Ὁ Ἀντώνιος ἐπήδησεν ἀπὸ τῆς κλίνης του.

Ὁ κουμπάρος του καὶ σύντροφός του εἰς τὸ ψάρευμα τὸν εἰδοποίει, ὅτι ἦτο ὥρα νὰ βαρκαρισθοῦν. Ὁ Ἀντώνιος ἐκείνη τὴν βραδειὰ εἶχε πολὺ ὀλίγον κοιμηθῆ. Εἰς τὰς ἕνδεκα συνωμίλει ἀκόμη μετὰ τῆς Αἰκατερίνης, τῆς δυστυχισμένης του γυναικός, ἡ ὁποία ἐγύριζε καὶ ξαναγύριζε ἐντὸς τῆς κλίνης της, ὁμιλοῦσα μετ' αὐτοῦ διὰ τὰ οἰκογενειακά των, τὰ ὁποῖα δὲν ἠμποροῦσαν νὰ πηγαίνουν χειρότερα! Τί κακὴ χρονιά! τοὐλάχιστον κατὰ τὸ περασμένον καλοκαίρι οἱ τόνοι ἐγύριζαν τὴν Μεσόγειον κατὰ ἑκατοντάδας. Τὸ ὀλιγώτερον ποσὸν ὅπου ἐψαρεύετο τὴν ἡμέραν ἦτο δύο ἕως τρεῖς χιλιάδες ὀκάδες. Τὰ χρήματα τότε ἔπεφταν ὡς εὐλογία τοῦ Θεοῦ καὶ ὅλοι οἱ ψαράδες, οἱ ὁποῖοι ἤξευραν νὰ εἶναι οἰκονόμοι ὡς ὁ Ἀντώνιος, κατώρθωσαν νὰ ἀγοράσουν ἀπὸ μίαν βάρκαν καὶ νὰ ἐργάζωνται διὰ λογαριασμόν των. Ἀλλ' ὁ λιμὴν ἦτο πολὺ μικρὸς καὶ οἱ ψαράδες πολλοὶ εἰς τρόπον ὥστε κανεὶς δὲν ἱκανοποιεῖτο. Τὴν χρονιὰ αὐτὴ οἱ τόνοι φαίνεται νὰ εἶχαν πάρει ἄλλο δρόμο, ἐπειδὴ κανεὶς ἀπὸ τοὺς ψαράδες δὲν εἶχε ψαρεύσει οὔτε ἕνα. Ἡ Αἰκατερίνα ἦτο πολὺ στενοχωρημένη ἕνεκα αὐτῆς τῆς καταστάσεως· ἐχρεώστει εἰς τὸν ψωμᾶ της καὶ τὸν μπακάλη πολλὰ χρήματα καὶ ὡς νὰ μὴ ἤρκουν ὅλα αὐτά, παρουσιάσθη καὶ ὁ κὺρ Θωμᾶς, φοβερὸς τοκογλύφος, ὁ ὁποῖος τοὺς ἠπείλει, ὅτι ἂν δὲν τοῦ ἐπλήρωναν κάτι τι ἀπὸ ὅσα τοῦ ὤφειλαν, θὰ τοὺς ἐπώλει τὴν λέμβον των. Ἐνῷ ἐνδύετο ὁ Ἀντώνιος ἐξύπνησε τὸν Λουϊζίνον, παιδίον ἐννέα ἐτῶν, τὸ ὁποῖον ἦτο συνειθισμένον νὰ συνοδεύῃ τὸν πατέρα του καὶ νὰ κάμνῃ ὅσην ἐργασίαν θὰ ἔκαμνε μεγάλος ἄνθρωπος.

— Ἂς ἰδοῦμεν σήμερον ἂν θὰ εἴσθε περισσότερον τυχηροί, ἐμουρμούρησεν ἡ γυναῖκα ἀπὸ τῆς κλίνης της. Εἰς τὸ μαγειρεῖον εἶναι ἕτοιμον τὸ καλαθάκι σας μὲ τὸ φαγητόν σας. Χθὲς μοῦ εἶπεν ὁ μπακάλης, ὅτι δὲν μοῦ κάμνει πλέον πίστωσιν. Ἀ! Παναγία μου· τί σκυλοδουλειά!

— Ἔχε ὀλίγην ὑπομονήν, δι' ὄνομα τοῦ Χριστοῦ! Τὸ ψάρευμα εἶναι δύσκολον, ναί, ἀλλ' ὁ Θεὸς δὲν θὰ μᾶς ἀφίσῃ. Χθὲς ἀκριβῶς εἶδαν ὄχι μακρὰν τοῦ λιμένος ἕνα μεγάλον τόνον, ὁ ὁποῖος ὑπολογίζουν, ὅτι θὰ ζυγίζῃ τὸ ὀλιγώτερον 300 ὀκάδες. Ἂν εἰμποροῦσαμεν νὰ τὸν πιάσωμεν, θὰ εἴχαμεν 300 φρ.

Ὁ Λουϊζίνος ἐπῆρε μὲ τὸ ἕνα του χέρι τὸ καλαθάκι μὲ τὰς τροφὰς καὶ μὲ τὸ ἄλλο ἕνα ἄλλο, ὅπου ἦτο γεμάτο ἀπὸ δόλωμα διὰ τόνους· καὶ οἱ δύο των ἔφυγαν καὶ ἔφθασαν εἰς τὸν λιμένα, ὅπου ὁ κουμπάρος του τοὺς ἐπερίμενεν ἐντὸς τῆς λέμβου. Εἰς τὸ σκότος διεκρίνοντο αἱ σκιαὶ τῶν βαρκαδόρων, οἵτινες ἔτρεχαν ἐπάνω καὶ κάτω κατὰ μῆκος τοῦ μικροῦ στόλου τῶν λέμβων καὶ δὲν ἠκούετο παρὰ ὁ θόρυβος τῶν κουπιῶν καὶ τὸ τρίξιμον τῶν προπαρασκευαζομένων πρὸς ἀναχώρησιν λέμβων. Τὸ χωρίον ἐξέτεινε τὰς στενὰς καὶ μακρὰς ὁδούς του μέχρι τῆς θαλάσσης, φορτωμένον μὲ μικρὰ σπιτάκια γεμάτα ἀπὸ κόσμον, ὁ ὁποῖος εἶχεν ἔλθει ἐκεῖ διὰ νὰ κάμῃ τὰ λουτρά του. Πλησίον

ονται, καὶ ἕκαστος εἰς τὸν ἐχθρόν του εὑρίσκει τὸν ἁμαρτωλόν, ὁ ὁποῖος ἐξώργισε τὸν Ἅγιον, καὶ τὸ θαῦμα ἐν ἔγεινε. Διὰ τοῦτο ὅταν τὸ θαῦμα ἀργῇ, ἀγωνία φρίκης βασιλεύει εἰς τὴν μεγάλην ἐκείνην συνάθροισιν, καὶ ἰδίως εἰς τὰ πρόσωπα τῶν ἱερέων, οἱ ὁποῖοι ψάλλουν μὲ πυρετῶδη ἀνυπομονησίαν, φοβούμενοι τὴν ὀργὴν τοῦ ὄχλου, ὁ ὁποῖος φωνάζει καὶ ὀρίεται ἐπαναλαμβάνων στερεοτύπως τὴν φράσιν: *βράσε λοιπόν!*

Ἡ εἰκὼν αὐτὴ δίδει ὑπὲρ πᾶσαν ἄλλην ἰδέαν τοῦ τρόπου τῆς εἰδωλολατρικῆς εὐσεβείας, τῆς ἐγωϊστικῆς θρησκείας, ἣν ὁ Νεαπολιτανὸς ἐδημιούργητε, τῆς θρησκείας τῶν τύπων καὶ τοῦ συμφέροντος, τῆς ἐξωτερικῆς ματαιότητος καὶ ἐπιδείξεως τοῦ ἀμαθοῦς καὶ δεισιδαίμονος λαοῦ.

ΤΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ ΤΗΣ "ΕΦΗΜΕΡ. ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΝ,, ΕΞΕΔΟΘΗ

Τίθεται εἰς κυκλοφορίαν τὴν προσεχῆ Πέμπτην. Ἔχει ὕλην πλουσίαν καὶ ἐπίκαιρον. Εἶναι ἀπαραίτητος ὁδηγὸς καὶ σύντροφος διὰ πάσης τάξεως καὶ πάσης ἡλικίας γυναῖκα. Εἶναι καλλιτεχνικώτατα τυπωμένον, μὲ πληθὺν εἰκόνων ἐπιφανῶν γυναικῶν. Ἔχει ἐξώφυλλον ἀπαραμίλλως ὡραῖον, ἀληθὲς καλλιτέχνημα. Δίδει δικαίωμα κέρδους ὡς ἐκ τῶν ἀριθμῶν, οὓς φέρει εἰς πράγματα ἀνεργόμενα εἰς ἀξίαν πεντακοσίων δρ. Καὶ δικκοσιοσέλιδον περίπου, τιμᾶται μόνον 1 φρ. ἀντὶ τοῦ ὁποίου μόλις τὴν εὐτελεστέραν κάρταν δύναταί τις νὰ προμηθευθῇ διὰ τὸ Νέον Ἔτος. Ὡς δῶρον τοῦ Νέου Ἔτους εἶναι τὸ εὐθηνότατον καὶ τὸ πολυτιμότατον ἐν ταὐτῷ διὰ πᾶσαν γυναῖκα.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Καν Ε. Π. Μ. *Κάϊρον*. Ἐπιστολή σας μετὰ φρ. χρ. 11 ἐλήφθη. Θερμότατα συγχαρητήρια καὶ πολλὰς εὐχαριστίας. Ἠγνόουν, ἄλλως δὲν θὰ ἀπηυθυνόμην εἰς τοιαύτην ἔκτακτον περίστασιν. Γράφω. Πάντα τὰ ἡμερολόγια θὰ σταλῶσι πρὸς ὑμᾶς.— Καν Αἰ. Κο. *Λεμησσόν*. Ἀντίτιμον 12 ἡμερ. ἐλήφθη. Θερμὰς εὐχαριστίας. Θὰ σταλῶσι πάντα πρὸς ὑμᾶς. — Καν Αἰ. Κ. Μ. *Πειραιᾶ*. Βεβαίως δύνασθε νὰ θέσητε νωπὰ ἄνθη εἰς τὰ μαλλιά σας. Ὀλίγα ἡμιάνοικτα τριαντάφυλλα ἢ διπλοῖ μενεξέδες ἢ καμέλιαι ἀληθιναί. Εἶναι ὡραιότατος στολισμός.—Καν Π. Φ. *Γιούργεβον*. Ἐπιστολή σας μετὰ συναλλαγμ. 52 φρ. ἐλήφθη. Μυρίας καὶ θερμὰς εὐχαριστίας. Θὰ γράψῶ εὐθὺς ὡς εὕρω ὀλίγον καιρόν. — Κον Δ. Μ *Πάτρας*. Στείλατε τὰ πολύτιμα δῶρα σας, ἀφοῦ τὸ θέλετε. Ἀλλ' ἂν ὁ γάμος ματαιωθῇ, καὶ ὁ ἐνθουσιασμός σας, φυσικά, ἔχει καταπέσει, τότε θὰ τὰ ζητήσητε ὀπίσω; — Καὶ Α. Μ. *Ἀθήνας*. Λυποῦμαι, διότι δὲν σᾶς εἶδον. Ἀπὸ τὴν ἑβδομάδα τῶν Χριστουγέννων θὰ ὁρίσω καὶ πάλιν τὴν Δευτέραν μου διὰ τὰς φίλας μου καὶ τὰς φίλας τοῦ ἔργου μου. Ἕως τώρα ἤμην τόσον ἀπησχολημένη, ὥστε οὔτε ἡμίσειαν ἡμέραν δὲν μοῦ ἦτο δυνατὸν νὰ διαθέσω.—Δα Στ. Β. Π. *Στενήμαχον*. Ἐπιστολή σας μετὰφρ. χρ. 20 ἐλήφθη. Μυρίας εὐχαριστίας δι' εὐγενῆ φροντίδα. Τὰ ἡμερολόγια ἀποσταλήσονται εἰς δέμα κατ' εὐθεῖαν πρὸς ὑμᾶς.—Δα Θ. Μ. *Σωζούπολιν* Ἐλήφθη καὶ προηγουμένη καὶ τελευταία σας μετὰ χρημάτων. Καὶ πάλιν θερμὰς εὐχαριστίας. Ἡμερολόγια ἀποστέλλονται.—Καν Φ. Κ. *Σικάγον*. Ἐπροωδεύσατε καταπληκτικῶς. Ἐπιστολή σας μοῦ ἐπροξένησε μεγάλην χαράν. Γράφω.—Καν Ρ. Φ Α. *Φιλαδέλφειαν*. Ἡμερολόγιον ἐλήφθη· εὐγνωμονῶ. Πάντοτε καλή. Γράφω. — Δα Δ. Σ. *Καλλίπολιν*. Ἐπιστολή σας ἐλήφθη. Τὰ 20 θὰ ἀποσταλοῦν κατὰ τὸς ὁδηγίας σας. Ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου θὰ λάβητε τακτικῶς τὴν Ἐφημερίδα τῶν Κυριῶν. Γράφω. — Κον Α. Π. *Κυρήνειαν*. Εὐχαριστῶ ἀπείρως δι' εὐγενῆ φροντίδα. Βεβαίως τὸ ἀντίτιμον ἀπεστέλλετε πρὸς τὴν ἐν Λευκωσίᾳ ἀνταποκρίτριάν μας δα Θ. Π. — Κον Γ, Π. Θ. *Κ]πολιν*. Θὰ συμμορφωθῶμεν ὁδηγίαις σας.—Καν Αἰ. Σ. *Πάτρας*. Βεβαίως. Τὰ ἡμερολόγια θὰ λάβητε ἐντὸς τῆς ἑβδομάδος.—Καν Αἰ. Μ. *Βιέννην*. Διατί ὄχι; Ἂν καὶ εἶναι πλέον ἀργά.—Καν Κ. Κ. *Λυγουδίσταν*. Ἐπιστολή σας μετὰ δρ. 9 ἐλήφθη. Τὰ ἡμερολόγια ἀποστέλλονται ἐντὸς τῆς ἑβδομάδος. Διατί δὲν μᾶς εἰδοποιήσατε περὶ τῆς ἐν λόγῳ ἀταξίας.—Κον Π. Κ, *Σῦρον*. Ἐπιστολὴ μετὰ χρημάτων ἐλήφθη. Εὐχαριστίας.—Κον Γ. Ι. Βλ. *Ἰθάκην*. Δρ. 72 ἀντίτιμον συνδρομῶν Ὀλτενίτσης ἐλήφθη. Εὐγνωμονῶ δι' εὐγενῆ φροντίδα.—Καν Θ Α. *Βρενδήσιον*. Ἀποστέλλονται ζητηθέντα. — Καν Φ. Κ. *Πάτρας*. Δὲν ἐστάλησαν διότι δὲν εἶχαν ἀκόμη ἐκδοθῆ.—Δα Ε. Κ. *Γαργαλιάνους*. Ἴσως τὸ λάθος αὐτὸ προαγγέλλει ὅτι ταχέως θὰ ἀλλάξητε τίτλον.—Καν Στ. Π. Β. *Σπάρτην*. Ἀγγελία μετὰ 16 συνδρομητριῶν ἐλήφθη. Ἀπείρους εὐχαριστίας. Πάντοτε πολύ, πολὺ καλή. — Δα Α. Κ. *Καλαρρύτας*. Ἐλήφθησαν. Εὐχαριστοῦμεν — Καν Δ. Μ. *Λιβερπούλ*. Στέλλεται. — Καν Σ. Σ. Ρ. *Ρώμην*. Δὲν ἐλήφθη. Ἀλλὰ αἱ ἐπιστολαὶ προηγοῦνται τῶν ταχυδρ. δεμάτων. Ἐν τούτοις πολλὴν εὐγνωμοσύνην. Γράφω. — Δα Μ. Π. *Ζυρίχην*. Μεταξωτό, βελοῦδο, μπατίστα ἐλήφθη Πολὺ εὐχαριστῶ. Ἐπίσης καὶ δεκόφραγκον χρ. Θὰ πράξω ὅ,τι νομίζω καλλίτερον καὶ σᾶς γράφω. Καὶ πάλιν ἄπειρον εὐγνωμοσύνην.—Καν Π. Κ. *Κάϊρον*. Θὰ πράξωμεν ὅπως ἐπιθυμεῖτε. — Κας Αἰ. Ν. Μ. Πύργον, Σ. Λ. Χ. Πορτ-Σαΐτ, Μ Τ. Ν Πειραιᾶ, Μ. Μ. Λαμίαν, Ζ. Γ. Κ. Βῶλον, Α. Τρ. Καβάλλαν. Χρήματα ἐλήφθησαν. Εὐχαριστοῦμεν.

τοῦ μύλου ὑψοῦτο μεγαλοπρεπὲς μέγαρον τοῦ ὁποίου τὰ ἀπειράριθμα φῶτα ἀντενακλῶντο ἐπὶ τῆς θαλάσσης ὡς ποταμοὶ φλογῶν· ἦτον ἡ λέσχη. Ὁ Ἀντώνιος ἔρριψεν ἐπὶ τοῦ μεγάρου βλέμμα μίσους. Τί ἔκαμναν ἕως αὐτὴν τὴν ὥραν ἄϋπνοι αὐτοὶ οἱ κύριοι; Ἀναμφιβόλως ἔπαιζαν χρήματα! Ἀ! ἂν ἦσαν ἠναγκασμένοι νὰ σηκωθοῦν ξημερώματα διὰ νὰ κερδίσουν τὸ ψωμί των!.....

Ἴσα! Ἴσα! Πολλοὶ ἐβγῆκαν πρὶν ἀπὸ ἡμᾶς εἰς τ' ἀνοικτά.

Ὁ κουμπάρος καὶ ὁ Λουϊζίνος ἐτράβηξαν τὸ σχοινί. Τὸ πανὶ ὑψώθη βραδέως ὡς ριγοῦν εἰς τὴν πνοὴν τοῦ ἀνέμου. Κατ' ἀρχὰς ἡ λέμβος ἐπροχώρει ὡς βέλος ἐπὶ τῶν ἡσύχων ὑδάτων τοῦ λιμένος, κατόπιν τὰ ὕδατα ἤρχισαν νὰ ταράσσωνται καὶ ἡ λέμβος ἤρχισε νὰ πηδᾷ· ἦσαν ἤδη ἔξω εἰς τὸ ἀνοικτὸν πέλαγος. Ἔμπροσθέν των σκότος ἀτελείωτον, λάμποντες ἀστέρες ἀπειράριθμοι καὶ εἰς τὴν θάλασσαν τὴν μαύρην αἱ λέμβοι ἀπεμακρύνοντο ὡς φαντάσματα συρόμενα ἐπὶ τῶν κυμάτων. Ὁ κουμπάρος εἶχε προσηλώσει τὸ βλέμμα ἐπὶ τοῦ ὁρίζοντος.

— Ἀντώνιε, ὁ ἀέρας ἀλλάσσει. Θὰ ἔχωμεν φουσκοθαλασσιά.

— Τὸ εἰξεύρω, τί πειράζει;

Ἂς προχωρήσωμεν, πρέπει νὰ ἀφήσωμεν τοὺς ἄλλους ὀπίσω μας!

Καὶ ἡ λέμβος ἀντὶ νὰ ἀκολουθῇ τὰς ἄλλας, αἵτινες εἶχαν πλησίον των πάντοτε τὴν ξηράν, διηυθύνετο πολὺ πολὺ μακρὰν εἰς τὸ ἀνοικτὸν πέλαγος.

Αἱ ὧραι παρήρχοντο τοιουτοτρόπως.

Ἐξημέρωσε καὶ ὁ ἥλιος ἤρχισε νὰ ἀνταναχλᾷ μὲ δειλίαν τὰ πρῶτα ροδίσματά του ἐντὸς τῆς θαλάσσης. Τὰ ὕδατα ἦσαν κόκκινα ὡς νὰ ἔλουαν ἀπέραντον πυρκαϊάν. Ἀργότερα ἤρχισεν ἀσφυκτικὴ θερμότης. Ὁ Λουϊζίνος ἔτρεχε συχνὰ εἰς τὸ βάθος τῆς λέμβου καὶ ἐδρόσιζε τὰ χείλη του μὲ ψυχρὸν ὕδωρ τὸ ὁποῖον εἶχαν φέρει μαζῆ των. Εἰς τὰς δέκα δὲν ἐφαίνετο πλέον ἡ ξηρά.

— Ἀλλ' εἰπέ μου, Ἀντώνιε, σκέπτεσαι νὰ φθάσωμεν εἰς τὸ Ὀράνον; Εἶναι περιττὸν νὰ ἀπομακρινώμεθα τόσον! Ὁ Ἀντώνιος ἐγύρισε τὴν λέμβον, ἀλλὰ χωρὶς νὰ τὴν διευθύνῃ πρὸς τὴν ξηράν.

Τώρα, εἶπεν, ἂς φάγωμεν καὶ τίποτε. ... Τὰ ψάρια θὰ ἔλθουν, ὅταν τοὺς ἀρέσει.

Ὁ κουμπάρος ἐπῆρε τὸ καλαθάκι καὶ ἐξήγαγε τρία κρεμύδια καὶ ἕνα κομμάτι ψωμί· τὸ ἐμοιράσθησαν μεταξύ των. Ὁ ἄνεμος ἐσύριζε σφοδρότατος καὶ ἡ λέμβος ἐχόρευε μεθ' ὁρμῆς ἐπὶ τῶν κυμάτων.

— Μπάμπο (πατέρα) ἀνέκραξεν ὁ Λουϊζίνος, ὁ ὁποῖος ἦτο καθισμένος εἰς τὴν πρῶραν, ἕνα μεγάλο ψάρι, ἕνας τόνος!.. Τὰ κρεμύδια καὶ τὸ ψωμὶ ἔπεσαν ἀπὸ τὰς χεῖρας τῶν ἀνδρῶν, οἵτινες ὥρμησαν πρὸς τὴν πρῶραν διὰ νὰ ἰδοῦν. Ναί, ἦτο ἕνας τόνος πολὺ μεγάλος, τοῦ ὁποίου ἡ βελουδένια ράχη ἐπέπλεε εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης. Ἦτον ἴσως ἐκεῖνος ὁ ἴδιος, τοῦ ὁποίου ἡ ἐμφάνησις τόσον εἶχε συγκινήσει τὴν προτεραίαν ὅλους τοὺς ἁλιεῖς τοῦ χωρίου. Τὸ ζῶον ἐκολύμβα καὶ ἐτριγύριζε περὶ τὴν λέμβον, ἄλλοτε μὲν χανόμενον καὶ ἄλλοτε πάλιν ἀναφαινόμενον μετὰ τῆς αὐτῆς ταχύτητος. Ὁ Ἀντώνιος ἔγεινε κατακόκκινος ἀπὸ τὴν συγκίνησιν, καὶ τάχιστα ἔρριψεν εἰς τὴν θάλασσαν χονδρὸν σχοινί, ἐπὶ τῆς ἄκρας τοῦ ὁποίου ἦτο δεμένον τὸ καμάκι. Εὐθὺς τὰ νερὰ ἐταράχθησαν γύρωθεν ἡ λέμβος ὑπέστη τίνγμα ὡς νὰ τὴν ἔσυραν κάτωθεν, ὅπως τὴν σταματήσουν καὶ τὴν καταβυθίσουν.

(Ἀκολουθεῖ)